

Tüstav Arşivi

TÜRK SÖZÜ

10 HAZİRAN 1969
FİYATI: 125 KRŞ.
YIL: 2 SAYI:

82

Tüstav Arşivi
Orhan SİLİER
Bağışı

ÜNİVERSİTENİN
ORTAÇAĞ TEMELLERİ
ÇATIRDIYOR

Demokrasi

Şu veya bu dolaylı yoldan, var olan Anayasa düzenini (değiştirmek) perdesi altında «YIKMAK» isteyenler kimlerdir? (Bayar-Demirel-İnönü) üçüzünü kayıkcı döğüşüne kaldırıp, Türkiye'nin bütün ekonomisi ve politika problemlerini Anayasayı yıkmakla sağlanmış gibi göstermeğe çalışan Finans-Kapital uşakları. Demek yerli-yabancı emperyalistler tam Karagöz perdesindeki Yahudi gibi davranıyorlar. Hem Anayasaya vuruyorlar, hem de karşısındakilere: «Vurma bee!... Vurmaa!. Ne vuruyorsun bee?» çağırımı koparıyorlar.

Masal Gibi

(Bayar + Demirel + İnönü) üçüzü, kendilerini (Baba + Oğul + Ruhülkudüs)üz sandılar. Türk milletini yoktan var eden bunlar değil miydiler? Anayasa da ne mene kuşmuş? Bu kuşun gagası uzun: berrunu her yere sokuyor. Ayakları dersen, kızıl çizmeli. Arasına kurbağayı yutan yılanı da yutuyor. Oysa biz onu: Leylek gibi ömrü lâlâkiyatla geçsin diye ocağımızın bascası üstüne tünemişmiş.

«Aşırı» kaçan yanlarını kesi kesi versek: NATO'dan Huzur da gelir, Amerika'dan Hızır da gelir. Öyle bir kalkındırız ki, Milleti, «Kalkın ey ehli vatan!» deriz. Millet kalkar, Şirketi milletine yerine oturturuz. Paralamanto, Palavramanto, Demokrasi, Demagograsi... Şirket söyler, Millet dinler. Ne âla memleket olur Türkiye!...

Olamadı. Üçüzler birbirlerine düştüler. «Ruhülkudüs» sordu 27 Mayısçılara: «Acuner de var mı içinizde?» Baba oğula baktı, oğul babaya... Sen de m. Brütüs Sunay? Dedim, dedin, dedi; dedik, dediniz, dediler... Yaparım, yaparsın, yaparız, yaparsınız, yaparlar... Böyle mi olacaktı? Madem olmadı bostan, bitmedi karpuz, mâsaallah! Çevirin kazı yanmasını, Devletli Hünkâr uyanmasını. Bir var imiş, bir yok imiş. Deve tellâ' iken, pire berber iken... Onlar erememişler muradına, biz çıkalım kirevetine...

Şimdilik mi? Şimdilik, diyor Ruhülkudüs: bu masal böyle kapatıldı. Tanrı geleceğinden saklasın. E'üzü billâhi-mineş-Şeytân-ır-raciym... Bismil-lâhî-rahmân-ır-rahîm. Üçüzler Anayasayı Nasreddin Hoca'nın kuşuna geviremeyince, Finans-Kapital ne denli üzüldü, bilemezsiniz. Amerikan Emperyalizmi uğruna şakır şakır ter döküp, zırlı zırlı kan ağlıyor.

Demokrasi için Millet

Bu «timsah gözyaşları»nın en çok döküldüğü alan, sözde, «Demokrasi»dir. Ah! Demokrasi... Vah! Demokrasi... İster misiniz bu Efendilerden Demokrasi'nin ne olduğunu öğrenelim? Doğrusu ona dayanılmaz. Onlara göre Demokrasi, sırf Palavramantarizm imiş. Farzedelim ki, Palavramantar tabancası patlatma yeri değildir de, bir takım ısmarlama kabadayılıklar taslama, kendilerine «Milletvekili» adını vermiş kimselerin birbirlerine hiç suç teşkil etmeyecek biçimde rahatça söğüp sayıp, yumruk, tükürük, bıçak, muşta atabilecekleri, sustalı, tabanca çekebilecekleri bir yer değildir de... Batıcı anlamda bir parlamentarizm önünde bulunam.

Acep Parlamentarizm mi Milletin yaşaması, insanca yaşaması içindir, yoksa Millet mi Parlamentarizmin yaşaması içindir? Efendilerimizin lâkırdılarına bakılırsa, Millet, Parlamentarizm yaşasın diye icat edilmiş bir sürü oy davarıdır. Milletin insanca yaşayışı olmasa da Parlamantoculuk, Kantoculuk, Centoculuk olur da, illâ Parlamantonun yaşayışı yoksa, hiç bu Millet denen kalabahğa hâcet kalmaz.

Böyle der bizim Bâbil Çağının artığı toraman efendilerimiz. Öyle yapar ederler. Demokrasiyi «Demir kırası», Demokrati «Demirkıratı» yaptıkları, üzerine birkaç yüz Hacığa veledi, Şirket babası, Ruhülkudüs Dedesi hindirip, dah! ediverdikleri gibi milletini üstüne. Halkta ne yaşama, ne hak, ne iş, ne kafa bırakmadılar. Bugünden yarına çalışmana, dört kat kul olman

şartıyla son vermediler. Elindeki sadaka parana her çarşıya çıkışında, dün bir kilo yahut bir metre aldığını, bugün yarım kilo yahut yarım metre alacağını. Öbür yarım kilo ile yarım metreyi, efendilerin, yabancı Şirkete peşkeş çekip, seni 2100 yılına dek borçlandırıp, kendi ceplerine üç beş bahşış alacaklar.

Onlara göre, Demokrasi lütfedip müsaade buyuracak ki Millet yaşasın, Parlamentarizm Ağaların, Beylerin gölen sofralarının artığını dökecek ki, Millet geçsin. Demokrasi ve Parlamentarizm: Ağalarla Beylerin ve Paşaların: Sadaka gösterisi ve Bahşış kopartma sistemidir. Millet demek Palavramantarizm ve Demirkırası demektir. Halk ta ne kelime? Devlet kuşu kimin başına konmuşsa, Halk ta odur, Millet te odur.

Bu kuşun ise gagası, Hacığa ve Şirket balarından içeriye Noel Baba zenginlikleri atacağına, işsizlik ve pahalık ve baskı ve işkence yılanlarını öldürmeye kalkarsa o gaga kesilir. Bu kuşun ayakları rüşvet, suistimal, irtikâp, kayırma, gizli tahsis, açık kaçakçılık batağının üstüne çıkacak kertede uzarsa, kesilir. Bunu anlıyoruz efendilerimiz Parlamentarizmden ve Demokrasiden.

Millet için Demokrasi

Ne var ki, Demokrasi, Kapitalizmin icadıdır. Parlamentarizm, Aşiret çağından kalmış bir toplanti geleneğinin, İşveren sınıfınca Derebeylere karşı kullanımınıdır. Ama namuslu, yani ilerici ve ilerletici olmaktan, geniş yeniden üretici olmaktan ve her türlü tekelci, imtiyazlı sömürü rezaletlerini kaldırmaktan gücünü alan Batıcı Kapitalizmde, Parlamentarizm de, Demokrasinin de bir tek savunulabilir tanımlaması yapılmıştır. Parlamentarizm de, Demokrasi de, sırf kapitalizmi ömürlü kılmak için de olsa: «En kalabahk ve en fakir sınıfın maddî, mânevî, ruhî, sosyal bakımdan iyileşmesi olmalıdır!»

Efendilerimiz için öyle bir kaygı yok. Bir tek kaygı var. Emperyalist ajanlar ve Finans-Şirketler-Sermayesi üstten, Tefeci-Bezirgân-Hacığalar alttan elele verecekler. Kendi «Huzurları ve Emperyalist «Hızır»ları uğruna, beğendikleri baskıyı ve sömürüyü yapırlarken, bunu «Milletin iradesiyle» böyle istediğini öne sürecekle. Büyük Millet çoğunluğunu iki eli böğründe işsizlikten tarlasını, gecekonduğunu ipotek edip sınır dışına kaçak göçmeye, gâvur içinde iş ve ekmek dilenmeye zorlayacaklar. Bunu «Nurlu ufuklara doğru» «Millî kalkınma hızı» diye yutturacaklar. Yutmayan olursa, arslanı afyonlayıp kediye boğdurtacaklar.

«En kalabahk ve en fakir sınıfı» işsizlik ve pahalık ateşi ile yakıp, soyulmuş soğana çevirecekler. O da yetmeyecek. «Kafadan gayri müsellâh» etmek için de alçaklığın ve alçaltışın en antika ve en modern yollarını, en hinoğlu hince gericiilik ve kafatasçılık biçimlerinde kol gezdirecekler. Açıktan ve işsizlikten gözül dönmüş zavallıların yarısını «Toplum Polisi», yarısını «Dehşetli Deryah»: gündeliği 25 liraya kiralık kaatil tutarak, Amerikan Altıncı Filosunu Kible yapıp önünde namazlara durmayanları bıçaklatacak kadar esrarkeşçe serseme çevirecekler.

Asker Millet mi?

Bu soğun sistemine «Demokrasi», sersem-

leştirme kampanyasına «Parlamentarizm» adını vermek isteyenler ne bekliyorlar? Teşekkür edilmezse, göz yumulmasını. Bunun için de kolay bir çığır bulmuşlar. Türk Milleti «Asker milletidir» diyorlar. Öyleyizdir, Allahasükür. Kırılır geçiriliriz askerlik için. Ortaasya'dan kadın, erkek, ihtiyar, genç hep asker olup «Kızıl Elma»ya doğru ilgar etmişiz. Ama «asker», «çeri» nedir? Tepeden tırnağa silâhlı olan ve bütün inceliği, keskinliği ile savaşmayı beceren insan demektir.

Sen üzerimde tırnak çakısı bırakma, mantar tabancası taşıyanı yakalat. Sonra geç karşıma, «Asker milletsin, vesselâm!» de. Bu insana düpedüz alay etmek olsa gene iyi. İnsanı eşek yerine koyup, sırtına semer, ağzına yular vurduktan sonra, üstüne bütün yükünü çıkıp «Dah! Çuş!» etmektedir. Efendilerimiz Demokrasiyi öyle anladıkları gibi, Askerliği de böyle anlatmaya çalışıyorlar.

Millet içinden kendi uygun göreceğine, uygun çağlarında, uygun biçimde, uygun silâhları verip, işlerine gelen yönde, yukarıdan verdikleri her emre: «Körü körüne itaat» bekleyecekler. Asker milletini Askerliği de böyle olurmuş. Ha bir tüfek, ha bir asker: nereye çevirirsen oraya namlusunu dikecek, «babamı, kardeşini vur» dersin, tetiği çekilip ateş edecek. Bu «asker» değil; otomat, makina, homogolostur. Henüz hiçbir ülkenin efendileri böylesine akılsız, iradesiz, yalnız serre âlet makina insanlar yaratamamışlardır.

Bir avuç Şirket (Finans-Kapitalist) ağlarıyla örgütlenmiş Tefeci-Bezirgânlık «Ol!» diyecek. Türk milleti ve Türk ordusu selâm vaziyetine geçecek. NATO Amerikan Generali, Mustafa Kemal'in yerine Başkumandan olacak. Türk askerine ve Asker Türk milletine: «Seç!» emri verilecek. Finans-Kapitalin «Hür Basın-Yayın» reklâmıyla şirinleştirdiği ajanlarını seçecek. «Vur!» kumandası geldi mi, 6 ncı Filodan Amerikan subayı Türk kıızıyla barda göbek çalkalarken rahatsız edilmesin diye, «Toplum Namazı» savunucusu Toplum Polisi'nin copu ile yere yıkılmış Müslüman gencini, dolara tapan Müslüman yobazı şişleyecek.

Demokrasi ve Cennet

Ayıklı profesyonel-polisiye katiller, cinayet işlerken, nasılsa çekilmiş filmleri yasak edilen suçlulardan bir taneciği zor tutuklayıp, hamamın namusunu temizlemeye de bakılmayıp, bin lira kefaletle serbest bırakılacak. Ardından Yasıada'da ihanetleri Türk milletine ve Türk ordusuna duyurulmuş ve hemen «Af!» affedilip, lüks hamamlarda parlak «Yıldızları» oynatmakla «Def'i gam» eden elli altmış «mağdur» Finans-Kapital çetesi, (tam «Yüksek Mahkeme» başkanının ölüsüne ve subaylarla gençlere saldırdığının ertesi günü) o çete, «yaraları sarmak» bahanesiyle yeniden İktidar Paylaşımına Fâtiht Kahramanlar pozuyla çağırılacak...

Bunlar mı hep, «Gerçek anlamda demokrasi!»? Böyle bir Plütokrasi kumarı önünde, nasıl olsa Türkiye fakir fukarasının başını kasmaya vakti ve tâkati bırakılmamış. Bıçaklanan, bombalanan Gençlik, ölüsüne sövülen Adliye, dirisine diş bilenen Ordu: oynanan Alicengiz oyununa seyirci bile değil, suçortağı yapılmak istenecek. Efendilerimizin «Dörtbaşı mâmûr bir biçimde demokrasi» olarak tanımladıkları düzen bu imiş. «Onun Parlamantosunu milli iradesini dile getiren

tek yer» imiş. Böyle yazıyor, çiziyorlar.

Yaşamı zindana çevrilmiş, dünyasından habersiz, iliklerine dek aldatılmış ezik, Ahirete dönüklüğü milyarlar harcanarak arttırılan Millet nasıl seçim yapar? Her gün, her sıkışan parti sözcüsü «Millet kimi seçtiğini tanımıyor!» diye bağırıyor. Davulunun sesi en çok duyulan, yani en çok para ve hediye dağıtabilen Finans-Kapital gözdesi Parti, «Falana oyunu ver; o seni doğru Cennete götürecekt!» diyerek, buna aldanmayanları ağa kurbacı, jandarma dipçisi, polis copu ile sersemletip sindirecek. Tefeci-Bezirgânın maddî mânevî göz hapsi altında, kandırarak ve zorla «Sandık başına» sürülenler, tanımadıklarına «oy» atacaklar.

Ordunun üzerine Gölge

Bu komedyadır, trajedyadır mıdır? Onu cahil halka yutturanlar ne istiyorlar? Her gün Finans-Kapitalin ve Tefeci-Bezirgân derebeyi artıklarının bin bir gizli ve kirlî çamaşırını yıkmaktan iğrenmiş Türk Adaleti de garga etsin istiyor. Dünyanın ve Memleketin her olayından «Kârı» ile, «Vurgunu» ile değil, Kam ile, Cam ile sorumlu bulunan, Devrimci gelenekli Türk Ordusu da zemzem niyetine içsin istiyor. Yutturamayınca, saçını başını «Demokratik Hür Basın» sahnesinde yoluyor:

«Ordunun üzerine gölge düşürüldü, ya!» «Türkiye'de asker bir millet olan Türklerin gönlüne pek sevdikleri orduları hakkında haksız yere birtakım yanlış düşünceler sokulmuştur bir kerre...» (H.B., Yeni Gazete, 24.5.1969)

«Türkler» dediği, Türk Ordusunun uyanık ve gürbüz yurtseverlerini evel ezel Şeytan görmüşçe gizli gizli lanetleyen, Abdülhamit hafiyelerine ve Mütareke'nin İstanbul'da turgulaşmış paşalarına her gün «ölüşten sonra, dirilişler yaratıp rahmet okuyan bir avuç kökü dışarıda yerli Finans-Kapital ile taşra Tefeci-Bezirgânıdır. Onlar Horasan Erliğinden ve Dirlik Düzeninden mayasını almış insanlık koca Türk ordusunu bir avuç gözü dönmüş satılığın, dilediği mezbahada körü körüne kurban kesebileceği bir sürü mü sanmışlardı?

Adaletin üzerine Gölge

Artık eski çamların bardak olduğunu gören bir «Bâbüâli» gömezi, Bayar ve ortakları Türkiye politikasını tepesine üç tonluk mezar taşlarını dikemeyince, büyük bir umutsuzluk ve acı bir karamsarlık içinde: «Demokrasiye kastedildiği anlaşıldı» diyor. Nasıl anlaşılmış? Demirel ve İnönü'nün basına verdikleri beyanlarla anlaşılmış. O «Sözler» ve «Mektuplar» pırrer açık «İhbar» olarak «hür» sayılan «Basına intikal» etmişmiş. Nasıl oluyormuş ta:

«Artık hiçbir Politik baskının esiri olmayan Cumhuriyet Savcularından biri kalkıp ta bunları İHBAR telâkki ederek herhangi bir kovuşturma açmayı düşünmemiştir.»???

Hıncını Türk Ordusundan çıkaramayınca, ısıramadığı eli öper gibi yapan Finans-Kapital ajanları, bir yolda Adaleti kimyor. Daha ne bekler, ne dururmuş Savcılar? İşte «Mâsum» Bayar da, eski «Mâsum» Demirel de, İnönü de hep bir Locada İHBAR» saçıyorlar. Hani Adaletin kovuşturması?

Bu efendicikler bir şeyi hatırlamıyorlar: Sıkı mı? Türkiye'de ne zamandan beri Cumhuriyet Savcıları: «Hiçbir Politik baskı» altında «ESİR» değiller? Nasıl unutabiliyorlar? Acep «Politik baskı»nın en sivri mızrağını elinde tu-

tan Adalet Bakanı emir vermedikçe herhangi bir Savcının herhangi bir «SİYASİ» dâva açtığı, yahut açılmış dâvayı Adalet Bakanı'na rağmen yürüttüğünü Türkiye'de kim, ne zaman görmüştür? AP'nin ünlü Adalet Bakanı'nın ve daha ünlü Başbakanı'nın kıvıramadığı o Siyasî koğuşturma kabadayılığı, göz göre Adalet Bakanı emrinde mevzuatça «esir» durumunda bağlı Savcılardan kim, nasıl isteyebilir?

Anlaşıyor. Sırça saraylarında havyar kesmeyi bilen efendilerimiz, uğurlarında «Fedai» arıyorlar. Böyle kör fedalleri, «Kanlı Pazar» günü 25 lira Bahşiş dağıtıp Cuma namazına, oradan da bomba! Toplum Polisi'nin kanadı, stratejisi ve taktiği altında Taksim Meydanı'na gönderdikleri şaşkın, yarı işsiz zavallılar arasında, suçları örtbas edilmek vaadiyle belki bulabilirler. Ama Cumhuriyet Savcılarının, alânelainnas, o Emperyalist «fedailer» sırasına geçirmeyi düşünmek en gü'üng küstahlık olur.

Silâhların Gölgesi

Bütün Finans-Kapital «Hür Basın», hiç sıklımadan ağız birliğiyle şu tasah teselliyi savuruyorlar:

«CHP, silâhların gölgesinde bir Demokrasi taraftarı olduğu yolundaki şüpheleri silme imkânını buldu... HÜR seçimle... DEMOKRATİK rejimin AŞIRI SOLU da, AŞIRI SAĞI da işbaşına getirmesi ihtimali yok denecek kadar azdır.»

Besbelli, Sayın İ. İ. Paşa'da Birinci Kuvayı milliyeci geleneklerden ne kaldıysa hepsini Finans-Kapital içki masası uğruna harcama eğilimini, bu develeri güldürecek mantıkla kışkırtabiliyorlar. Bu efendiler kendilerini hangi yıldızda sanıyorlar? Biz yeryüzünün «Medeniyet» denilen Sınıflı Toplum Tarihi içinde yaşıyoruz. Sağlı Solları «DEVLETÇİLİĞİMİZ» herkesi esrarkeşe çevirmiş olabilir. Ancak, Gerçekler, her zaman (hoşumuza gitse de, gitmese de, elimizin tersiyle, yahut küçük-burjuvalığımızın yelli yelsiz kakasıyla) bir yana itilip atılamayacak inatçı olaylardır.

Dünyamızda DEVLET buldukça, hangi düzen «Silâhların gölgesinde» değildir? İslâm realizmi, «El Cennet tahtez-zilâl is-süyûf!» demekle, binlerce yıldır bilinen en keskin hakikati belirttik: CENNET'i bile «Kılıçların gölgesi altında!» sayacak ayıklığı göstermişti. Şu, yalnız «kökleri» değil, dış ticaret liberalizmi = döviz kaçakçılığı sayesinde meyvaları da «DİŞARIDA» olan, sayıları on binde biri bulmayan Finans-Kapitalistlerimizle, sayıları binde biri geçmeyen taşra Tefeci-Bezirgânı Hacığa, Eşraf, Ayan örümceklerine bakındı. Bunlar, ağırlarını kurarak 30 milyonluk koca Türk milletini sömürdükleri Emperyalist Burjuva Demokrasisi'ni (keskin sosyalistlere bile «Devletçiyiz» tesbihi ile «Hû!» çektirtirken): CENNETTEN de üstün insanüstü bir palûze köşk mü sanıyorlar ki, kılıçların ve silâhların gölgesinden ötelere göstermeye kalkışıyorlar?

Biçare, eli-kolu-izanı-vidanı Antika büyüklü kör düğünlerle bağlanmış ve ipinin Finans ilmeğini eliyle boynuna geçirmiş, Osmanlı şâirinin dayanamayıp: «Ey millet-i merhûme!» diye cenaze namazına çürdüğü Müslüman halkımız da hi bu denlisini kolay kolay yutamasa gerektir. Fazla ve boşuna sahtekârlığa çanak tutan yok.

Elbet sosyal sınıflı bir toplumun çatırdayıp dökülmemesi için, her biçimi ile DEMOKRASİ

de, DİKTATÖRLÜK veya TOTALİTERLİK te ister istemez «SİLÂHLARIN GÖLGESİNDE»-dir. Tek ayırt görünüşte kahr. Burjuva demokrasisinde SİLÂHLAR GÖLGEDE tutulur; Emperyalist, gizli ya da açık Faşizmde SİLÂHLAR açıkça, yırtık dondan çıkarca GÜNEŞİN altına serilir ve TOPLUM'un üstüne GÖLGESİ saklanamayacak denli hoyratça ve yobazca düşürülür. Kimin evi soruluyor? Gösterilen bütün çaba bu yalınkat gerçekliği defne dalları ve palavramentolarla örtbas etmek veya etmemek çevresinde döner.

Ve bütün mesele de şudur: Her sınıflı toplum düzeninin temeli olan «SİLÂHLARIN GÖLGESİNDE», Finans-Kapital azınlığının saltanatı ve tahakkümünü vur patlasın, çal oynasın sömürüsüyle keyif çatacak? Yoksa, türlü baskı ve yalanlarla ipliği pazara çıkarılıp şaşkına çevrilmiş nâmuslu, insafı, acıyı çalınan halk yığınları mı insanlık haklarına kavuşacak? Türkiye'de 50 yıldır bu sorunun karşılığı aranıyor.

CHP'nin Gölgesi

Türk Gençliği, Türk Adaleti, Türk Ordusu için son damla bardağı taşımıştır. Çeyrek yüzyıl önce Amerikan petrol tröstlerinin Yakındoğu Akl Tröstü'nden Mister Thorn, Bahreyn denizindeki petrol adasından kalkıp Türkiye'ye geldi. Kırk tıllık Sayın İ. İ. Paşa'dan «Çifte Parti» kurulacağı sözünü dış sökerce koparttı. O sözle başlayan ve sürüyle sahte kahraman hâliner yetiştirmekten başka bir işe yaramamasına çok özge özenç harcanan Demokrasicilik oyunu, birinci 10 yılında DP tökezlemesine uğradı, ikinci 10 yılında AP tökezlemesine ulaştı.

Sayın İ. İ. Paşa Demokrasicilik oyununu kendi açığına inandırıyor. Pek yalan da değil. Ama Demokrasiciliğin illâ ki Orta oyunu olmasını sağlamamanın kıyamete dek sürmesi kimsenin elinde olamaz. Hep İ. İ. Paşa Kavuklusu ile Bayar veya Demirel Pişekâr'ı ortalığı haraca kesecek. Bir iki de sağlı sollu «Zenne»ler zil çalıp göbek atacaklar... Sahnede olur böylesi. Herkes de avunur. Hayatta bütün kavuklular, Pişekârlar, Zenneler, Cüceler, Mahalleliler fazlaca zıpladılar mı, içyüzleri sırtıverir.

Şimdi aktörlerin takkeleri önlerine düşmüş, kelleri görünmüş bulunuyor. Batı'daki Vatan kurucu, serbest rekabetçi ve ilerici kapitalist sınıfı, Türkiye'de Finans-Kapitale meze edildiği için, Batıcı Burjuva Demokrasisi, en Şarkkâri Ortaoyununa çevrilmek istendi. «Sahipsiz» kalan Demokrasi, Türkiye'de işçi sınıfına ve fakir halka maledilinceye dek, halk çocukları olan Gençliğine, Adalet ve Ordu ülkücülerinin «Gölgesi»ne sığınmış bulunuyor. Gençlik bir silâhtır, Adalet bir silâhtır, Ordu bir silâhtır diye, «Demokrasiye gölge düşürmemek» isteyenler, yalnız kendilerini veya bilmeyenleri aldatıyorlar.

Ortaoyunları bir çeyrek yüzyılda Türkiye'yi Amerikan generallerinin atış poligonu, Emperyalizmin zehirli gaz ve mikrop silâhlarına üs durumuna soktu. Bu korkunç ABC (Atom-Mikrop-Kimya) silâhlarına sömürge oluştan Türkiye'yi ancak İkinci Millî Kurtuluş Savaşı kurtarır. Onun için birincisi gibi İkinci Millî Kurtuluş Savaşı da, önce tek tük, sonra daha derli toplu ülkücü, fedai sivil-asker Türk gençlerinin atılışlarıyla çoktandır başladı.

(Devamı 13. sayfada)

olaylar

Üniversite Senatosu'nun üyeleri, ucu kendi çıkarlarına dokunan «Demokratik Üniversite» mücadelesinden hiç hoşlanmamaktadırlar. Bu yüzden öğrencilerini, bir hafta içinde iki kez Toplum Polisinin şefkatli kucağına atmaktan çekinmemişlerdir.

Üniversitenin Ortaçağ temelleri çatırdıyor

AP'nin seçim arifesinde yaptığı acemice manevralar, üniversitenin anti-demokratik temellerine de dokunmuş ve bu temeller çatırdamağa başlamıştır. İlk kez 1968 Haziran'ında açığa çıkan üniversite problemi, reformdan başka herşeye benzeyen tasarının meclislerden geçmemesi üzerine yeniden bütün haşmetiyle ortaya çıkmıştır. Bu defa öğrencilerin yanında öğretim üyeleri de direnişe katılmışlardır. «Demokratik Üniversite» nin gerçekleştirilmesi yolunda başlayan mücadeleden en hareketlisi İstanbul'da verilmektedir.

Bir yanda bilim ticaretinin heybetli temsilcisi Ekrem Şerif Egeli başkanlığında Üniversite Senatosu, diğer yanda «Demokratik Üniversiteden» yana öğretim üyeleri ve gençlik, amansız bir mücadeleye tutuşmuştur.

Üniversite Senatosu'nun üyeleri, ucu kendi çıkarlarına dokunan «Demokratik Üniversite» mücadelesinden hiç hoşlanmamaktadırlar.

Bu yüzden öğrencilerini, bir hafta içinde iki kez Toplum Polisinin şefkatli kucağına atmadan çekinmemişlerdir. Öğretim üyelerinin protestosunu dahi Demirel-vari bir hesapla «küçük bir azınlığın hareketi» olarak vasıflandıran Senato, genişleyen tepkileri polis tedbirleriyle önlüyebileceğini ummaktadır.

Ancak kazın ayağı öyle değildir; kazın ayağının öyle olmadığı, olayların gelişiminde belirmektedir.

Üniversite'deki olayların başlangıcı, dergimizin geçen sayısında verilmiş ve son haber olarak İstanbul Üniversitesinin öğrenciler tarafından işgal edildiği bildirilmiştir.

İşgal esnasında toplanan Senato, üniversitenin kapatılmasına karar vermiş ve işgalci öğrencileri toplum polisleriyle karşı karşıya getirmişti.

Senato'nun yayınladığı bildiride «Şu anda bir kısım Fakülteler işgal edilmiş bulunmaktadır. Hareket, Üniversitenin tümüne sirayet etme istidadında olduğundan müessif olaylara mâni olmak gayesiyle Üniversitenin 31 Mayıs 1969 Cumartesi saat 13 ten itibaren kapatılmasına ve binaların devlet kuvvetlerine teslim edilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.» denmekteydi.

Bu bildiride, öğrencileri toplum polisine teslim etmenin gerekçesi, «müessif olaylara engel olmak» olarak gösteriliyordu. Üniversite Senatosu'nun haddinden fazla «ağır başlı» üyeleri, «müessif olaylara engel olmak» için öğrencilerini, 10 ay önce bir öğrenciyi öldürmüş olan toplum polislerinin insafına terk ediyorlardı. Böylesine dihayetli gerekçeler, aynı nitelikteki cinayetler için sık sık kullanılmaktaydı. Örneğin Amerika, Vietnam'da Vietnamlıyı, onu kurtarmak için öldürmekteydi.

Öğrenciler, I. Sulh Ceza Mahkemesinin Senato'nun bu kararına dayanarak Üniversitede «arama» kararı vermesi üzerine, Adliyeye saygılı olduklarını bildirerek Pazar sabahı saat 5:20 de işgali kaldırdılar. Yayınladıkları bildiride:

«Türk kamu oyu'na,

İstanbul Üniversitesi Öğrencileri ve İşgal Konseyi olarak halkı direnişimizde Üniversite Senatosu'nun almış olduğu Üniversitenin kapatılmasına karşı, fakat, Türk Yargıcının kararlarına, gençlik olarak saygılı bulunduğumuzdan, İs-

tanbul mahkemelerinin Üniversite merkez binasına girerek arama yapılması kararı karşısında 1 Haziran 1969 sabahı bu binayı Türk Yargıcının girebilmesi için boşaltıyoruz.» diyorlardı.

İşgalin sona ermesi ve polislin Üniversiteye girip arama yapmasından sonra tekrar toplanan Senato, bu defa öğrencileri ağır bir dille suçlayarak ve polise ihbar ederek yeni bir karar aldı. Bu karara göre Üniversite 5 Haziran günü açılacaktı.

Senato'nun bu kararı, öğrencilere karşı açık ça mücadeleye girdiklerini belirtiyordu.

Ertesi gün iktidarın başı Demirel görüşlerini açıkladı. Nedense Demirel de Senato ile aynı fikirdeydi. Küçük bir azınlık Üniversitede huzuru bozuyordu. Üniversite milletinin gözüne bir huzursuzluk kaynağı olarak görünmemeliydi. Anlaşılan Demirel de İnönü gibi vatandaşın «huzur» isteğini anlamıştı...

Senato Demirel muhabbeti zirvesindeyken, Üniversiteden bir başka ses yükseldi. Bu, bağımsızlıktan ve demokrasiden yana olan öğretim üyelerinin sesiydi. Bu ses, Senato'nun karşısına dikiliyor ve «Üniversitemiz Senatosunun yeni hamlecisi bir dönemin temelini teşkil etmek üzere girişilen reform çalışmalarındaki tutumunu ve özellikle bazı olaylar karşısındaki tutarsız davranış gözönünde bulundurarak başta Rektör olmak üzere bu organı teşkil eden üyelere güvenimizi yitirdiğimizi belirtiriz diyordu.

Böylece saflar belli olmaya başladı. Bir yanda işbirlikçi iktidar ve ona dayanan bilim tüccarları, diğer yanda Üniversiteye demokratik bir kimlik kazandırmaya çalışan genç devrimciler ve ilerici öğretim üyeleri.

Bu, Haziran hareketinden beri oldukça fazla yol katedildiğini gösteriyordu. Öğretim üyelerinin bağımsızlıktan ve demokrasiden yana olanlarının da desteğini sağlayan öğrenciler, Üniversitenin ortaçağ temellerine ağır darbeler indiriyorlardı.

Bu sıra kamu oyu, İstanbul Üniversitesi Senatosu'nun ihanetine bir kez daha şahit oldu.

5 Haziran günü üniversite açılmış, fakat öğrenciler direnmeye kararlı olduklarını göstererek tekrar işgal etmişlerdi. Üniversite merkez binası, Eczacılık Fakültesi, öğrencilerin kontrolü altındaydı. Bir süre sonra polisler gelmişler, Üniversiteyi sarmışlardı. Bu arada bindirilmiş bir askerî birliğin de üniversitenin yan tarafında, merkez bina ile Eczacılık Fakültesi arasında yer aldığı görülmüyordu.

Senato son durumu görüşmek üzere polis himayesindeki Rektörlük binasında toplandı ve uzun süren bir oturumdan sonra kararını verdi: Emniyet kuvvetleri öğrencilere müdahale etmeliydi. Senatodan yayınladığı bildiride ise şu önemli (!) gerçek dile getiriliyordu:

«Bütün bunlar kadar önemli ve belki bunların üstünde bir gerçek üniversitede sürüp giden olayların memleket huzurunu sarsacak bir gidiş almasıdır.»

Anlaşılan Üniversitenin Senatörleri, kendi huzurlarını memleket huzuruyla bir tutuyorlardı. Bu karar üzerine Tıp fakültesi Profesörlerinden Ömer Özek Senato'dan istifa etti.

Öğrenciler arasında başlayan tartışmalar sonunda Üniversitenin tekrar boşaltılması kararı alındı. Perşembe gecesi saat 22.30 da işgal kaldırıldı.

Cuma günü gazeteler, CHP. Merkez Yönetim Kurulunun bir bildirisine yer veriyorlardı. CHP. bir baba şefkatiyle öğrencilere nasihatler vermekteydi. İşgaller kaldırılmalı, boykotlar durdurulmalı ve imtihanlar yapılmalıydı. Bu baba şefkatinin ardında yatan gerçek ise, «huzur» isteyen vatandaşın oylarını avlama kurnazlığıydı.

Aynı gün İstanbul Üniversitesinin etrafı polislerle sarılmış ve hiç bir öğrenci içeri alınmamıştı. Toplanan üniversite yönetim kurulu polise dayalı otoritesini kullanmaya çalışıyordu.

Alınan kararlara göre, imtihanlar 9 Haziranda ve polis nezaretinde yapılacaktı. Öğrenciler bu karara gerekli cevabı direniş komitesi kanalıyla verdiler: Böyle bir imtihan usulü haysiyetle bağdaştırılmaz. Öğrenciler imtihanlara katılmamaya kararlıydılar.

Önümüzdeki haftalar «Demokratik Üniversite» mücadelesinin yeni aşamalarına geçebildi. Kürsülere kurulmuş ve sırtını işbirlikçi iktidara dayamış bilim tüccarları bu mücadeleden er geç yenik çıkacaklardır. Üniversitenin orta çağ temelleri bugün daha da büyük bir gürlütle çatırdamaktadır.

Fransa'da seçimler

1 Haziran'da yapılan Fransa Cumhurbaşkanlığı seçimlerine katılan yedi adaydan hiç biri gerekli oyu alıp sandıktan çıkmayınca en çok oyu alan iki aday Georges Pompidou ve Alain Poher 15 Haziran'da tekrar karşı karşıya gelecekler. Seçimlere katılan yedi adayın aldıkları oy oranı şöyledir: G. Pompidou (%44,14); Alain Poher (%23,38); J. Duclos (%21,43); G. Defferre (%5,06); M. Rocard (%3,65); L. Ducatel (%1,28); A. Krivine (%1,06). Oy vermeyen seçmenlerin oranı ise %22 civarındadır. Fransa Komünist Partisi Genel Sekreteri Wandek Rocket seçimlerden sonra yapılan Merkez Komitesi toplantısından sonra verdiği demeçte komünistlerin ikinci tur seçimlerinde oy kullanmamalarını istemekle J. Duclos'un deyimiyile «kolerayla veba» arasındaki bir tercihe katılmalarını ihsas etmiştir. Amerikancı sosyal-demokratların kesin yenilgisiyle biten birinci tur gibi ikinci tur da aynı şekilde sonuçlanacak ve Fransa halkı iki hastalıktan birisine yakalana-caktır. Gözönünde tutulması gereken diğer bir nokta 1965 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde %15 olan seçime katılmayanların oranının bu yıl %22 ye varmasıdır. Fransa Komünist Partisi, seçmenlerinden ikinci tur seçimlerinde sandık başına gitmemelerini istediğine göre ikinci turda oy vermeyen seçmenlerin oranı %40 civarında olması beklenmektedir. Bu arada geçerli oyların %65'ini alıp Cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturacağını tahmin ettiğimiz Pompidou'nun oy oranı gerçekte %39'u geçmeyecektir. Bir tarafta sandık başına gitmeyen hasta bir toplum, bir tarafta Fransa'yı temsil edemeyecek yumuşak bir de Gaulle politikası izleyeceği beledi olan bir Cumhurbaşkanı....

**Uluslararası
Parababaları Kongresinde
Demirel'in
emperyalizmle işbirlikçiliğini açıktan açığa ilân ettikten sonra
Atatürk'ün ismini de karıştırması
Türk halk oyunu yamıtmakta
ne denli sorumsuz olduğunu göstermektedir.**

olaylar

Uluslararası Ticaret Odaları kongresi

Uluslararası Ticaret Odaları, genel kurul toplantısını geyrimizde yapmayı münasip bulmuş, yeni yapılan opera binasını (Kültür Sarayı!) mesken seçmiş.

66 ülkeden 2000 kûsur delege katılmaktadır bu top.antiya.

Açış konuşmasını ev sahibi sıfatıyla Demirel yapmış. Bu öyle bir açış konuşması oldu ki, dünyanın dörtbir yanından gelmiş olan para babaları, muhakkak ki kendilerini kendi işyerlerinde hisse senetlerini sayarlarken duydukları kıvancı bir kere daha Demirel'in ağzından döktülen sözcüklerle yaşadılar. Demirel, neler neler söylememiştir. Tıpkı günlük basın ve radyo haberlerine intikal ettirilen demeglerinde olduğu gibi gerçeği biraz olsun kavrayabilmek için nasıl söylediklerinin tam tersi bir anlama düşürmek zorunda idiysek, buradaki açış konuşmasına da aynı şeyi yapmak zorundaydık.

Örneğin; Demirel dünya nüfusunun üçte ikisinin içinde bulunduğu kötü şartların değiştirilmemesi halinde gelişmiş ülkelerin refah seviyesinin de tehlikeye düşeceğini söylüyor Oysa aklı başında her aydın, artık kesin olarak biliyor ki, bu dünya nüfusunun üçte ikisinin içinde bulunduğu kötü şartların düzelmesi için, gelişmiş ülkelerdeki parababalarının kazançları büyük çapta haleldar olacaktır. Yani, gelişmiş ülkelerdeki monopollerin zenginliği gelişmemiş ülkelerdeki fakirliğin sürüp gitmesiyle ancak sağlanabilir.

Demirel bir Başbakan edasıyla bu lâfları sıralarken parababaları büyük altından kimbilir nasıl gülmüşlerdir. Gelişmiş ülkelerin refah seviyesinin sebeb-i hikmetinin bu dünya nüfusunun üçte ikisinin içinde bulunduğu kötü şartlarla temin edildiğini, artık en reaksiyoner çevreleri temsil eden basının bile teslim ettiğini Başbakanımız unuttu zahir. Bu bakımdan sağcı basın bile veryansın etmiştir Demirel'e.

Başbakanın bir ara enternasyonalist kardeşlik fikirlerin' dile getirerek «dünya ticaretinin uluslararası bir nizamla sokulması gerektiğini, bunun için de işbirliğinin kaçınılmazlığını» öyle sürmesi, sağcı muarızlarından olan takunyali kardeşlerin dikkatinden kaçmıştır, ama millîci güçler Demirel'i uluslararası finans-kapitalin işbirlikçisi durumunda olduğunu kendi ağzından bir kere daha ikrar ettiğine tanık olmuşlardır.

Demirel'in emperyalizmle işbirlikçiliğini açıktan açığa ilân ettikten sonra Atatürk'ün ismini de karıştırması Türk halk oyunu yamıtmakta ne denli sorumsuz olduğunu göstermektedir.

Demirel daha sonra millî sanayi köküne kibrit suyu eken millî insan gücü kaynaklarını dış ülkelere süren yabancı sermayenin sosyal adaletle hizmet ettiğini, refah ortamı yarattığını, denge ve huzur sağladığını söyleyerek parababalarının biraz daha teveccühünü, millîci güçlerin biraz daha gazabını kazanmıştır Demirel'e göre, «Bugünün dünyasında beşeri tekamülün dinamik kuvvetleri gelişmiş ve gelişme halinde milletler arasındaki mesafeyi kapatmaya yönel-

miştir.» Demek istiyor ki, Başbakanımız; biz de dahil, öyle bir kalkınıyoruz ki, sömürücülerimize neredeyse yetişeceğiz. Kısacası Demirel'in konuşmasında gerçek dışı olmayan bir tek cümleye rastlayamadık. Bu konuşmaya daha fazla yer vermeyi bu bakımdan lüzumsuz buluyoruz.

Uluslararası Ticaret Odası Başkanı Arthur Watson da konuşmasında kapitalist sistemle, komünist sistem arasında bir kıyaslama yapmıştır. Bu tüccarların tüccarı, yeryüzünde emperyalizm var oldukça komünist düzen değil, ancak sosyalist düzenin söz konusu olabileceği gerçeğini ne hikmetse bilmezlikten gelmiştir. Sosyalist düzenlerin yaygın bir hal almasıyla emperyalizmin gayet önemli sömürü alanlarını kaybetmiş olduğunu, millî kurtuluş hareketlerinin de yaygın bir hal almasıyla, ve yer yer başarılı olmasıyla emperyalizmin, bir başka deyimle geberen kapitalizmin, çaresiz yolcu olduğunu kendisine hatırlatırız. Bu tüccarlar tüccar kendi ülkesinde geberen kapitalizmi belki rahat savunabilir ama, ama geberen kapitalizmden canı yanmış ve hâlâ da canı yanmakta olan bir ülkede konuşurken Başbakandan cesaret almış bile olsa, daha az küstah bir dil kullanması gerekirdi.

Seyfi Demirsoy

kaçakçılıktan mahkûm

oldu

Ankara 3. Asliye Ceza Mahkemesi geçenlerde ilginç bir dâvaya baktı.

Sanık, bizdeki Amerikanvari sendikacılığın 1 numaralı ası Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy. Demirsoy'a atfedilen suç, döviz kaçakçılığı.

Bundan bir süre önce hacca giden Seyfi Demirsoy hacılık payesine erişmenin verdiği mânevî mutlulukla yetinmeyerek yurda dönüşünde yanında gizli olarak 18.000 lira değerinde Amerikan Doları, Alman Markı, İta'yan Lireti v.b. getirmiş ve evinde uygun bir yere bun'arı gizlemişti.

Bu noktaya kadar tedbirlerini almakta kusur etmeyen hacı Seyfi, avinin hırsız tarafından soyulabileceğini aklından geçirmemiştir.

Nitekim Demirsoy'un evi soyulmuş ve hırsız yakalandığında Türk-İş Genel Başkanı'nın dövizleri üzerinde yakalanmıştır.

Bunun üzerine Demirsoy'a Ankara Savcılığının açtığı kaçakçılık dâvasında Türk-İş Genel Başkanı suçlu görülmüş ve Ankara 3. Asliye Ceza Mahkemesi 1,5 yıl hapis cezasına, para cezasına mahkûm etmiş ve dövizleri müsadere etmiştir.

Mahkûmiyet kararının tefhim edildiği gün kaçakçılık sanığı Demirsoy, duruşmada hazır bulunmamış ve kendisinin 3 avukatı temsil etmiştir. Duruşmada hazır bulunanlar arasında Seyfi Demirsoy'un eş de vardı. Bayan Demirsoy, mahkûmiyet kararının okunması üzerine kendini tutamıyarak ağlamış ve ce'cede hazır bulunan, kaçakçılık olayının ortaya çıkmasına sebep o'an kamu şahidi Ömer Mut'a hakaret etmiştir.

Seyfi Demirsoy'un avukatları 1,5 yıllık mahkûmiyet kararını temyiz edeceklerini söylemişlerdir.

Türkiye'de Amerikan stili sendikacılığın ne biçim adamların elinde o'duğuna ışık tutacak olan bu ilginç gazete haberinin basına intikal etmemiş olması ilginçtir.

Akhisar'da tütün

ekicileri sendikası kuruldu

7 Şubat 1969, Akhisar için son yılların en önemli günüydü. 7 Şubat 1969 da devrimci gençlerin önyak olduğu ve binlerce köylünün katıldığı BÜYÜK TÜTÜN MİTINGİ yapılmıştı. Köylüler, tütün üreticileri; tüccarlara, tefecilere ve emperyalizme karşı çıkmışlardı. Akhisar'da güçlü olduğunu zanneden bir avuç tüccar-tefecî takımını, o gün köylüden unutamıyacağı bir ders almıştı. Devrimci gençlerin dayanışması köylüleri güçlendirmiş ve Akhisar, binlerce hançereden çıkan «Köylü-Gençlik Elele» sloganıyla çınlamıştı.

Aradan geçen zaman mitingün köylüler üzerinde ne denli etkili olduğunu gösterdi. Tütün üreticileri, tefecilerle ve tüccarla savaşmak üzere bir sendika kurdular. Sendikanın adını da «Türkiye Tütün Üreticileri Sendikası» koydular. Sendikanın merkezi Akhisar idi. Ve kurucular bir bildiri yayınlıyarak bütün tütün üreticilerini, tüccara ve tefeciye karşı birleşmeye çağırıldılar. Bildiride şöyle deniyordu:

«Tütün üreticisi kardeşler:

Biz, Türkiye'de 2,5 milyona varan ve her yıl milyonlarca kilo TÜTÜN yetiştiren vatandaşlarız. Her yıl milyonlarca liralık tütün üretiriz. Üretiriz ama bir Allah bilir bir de biz biliriz nasıl üretildiğini.

Üç kuruş kredi alabilmek için Banka kapılarında, kefil arkasında dolanırken çektiğimiz sıkıntılardan, çıkarılan zorluklardan sağlırmıza ak düşer. Çoğumuz, alın terimizle cüzdanlarımızı şişirdiğimiz tefecilerin bile bile tuzağına düşeriz. Çaresiz %30-%40 arası faizle para alırız. Tefeciler nasırlı sırtımıza yapışıp durmadan kanımızı emerler. Ve tabiatla, imkânsızlıklarla, engellerle kıyasıya mücadeleden sonra tütünümüzü koparıp alırız.

Ürettiğimiz tütünler Tekel ve tüccarlarca tesbit edilir. Ama tütünümüzün randımanını bilmeziz. Tütün fiyatını Hükümet tesbit eder, bize hiç bir şey sormaz. Tüccarlar kendi aralarında toplantı bazı kararlar alır, biz bilmeziz. Tütün Tekel maddesidir. Karaborsa alım ve satım yasaktır. Açık gözler tütün alır, kimse karışmaz. Tüccar yazıhaneleri ayrı otu gibi çoğalır, piyasa zamanı. Her önüne gelen bir yazıhane açar, «Ben tüccarım» der. Beş lira karşılığında yüzlerce koçan bağlar. Tekel vardır, Tütüncüler Birliği vardır, Devletin kuruluşları vardır. Hiç biri «Bu adam nenin nesidir» diye sormaz.

Kardeşler:

Artık bu kötü kadere, bu zor çileye dur demenin zamanı gelmiştir. Biz de birleştik. Bir sendika kurduk. Artık biz de güçlü olacağız.

Yirmi TÜTÜN üreticisi tarafından kurulmuş olan bu SENDİKA'ya yalnız sen, yani tütün üreticileri üye olabilir. Onun icindir ki senin en samimi ve gerçek teşkilatın TÜRKİYE TÜTÜN ÜRETİCİLERİ SENDİKASI'dır. Bu Sendika senin en büyük dayanağın ve mücadele vasıtasıdır.»

Yozgat köylerinde toprak mücadelesi

kızıştı

Önceki hafta Çarşamba günü, Yozgat'ın ilçelerinden Yerköy'de, belediye hoparlörleri ilçe halkını şaşkına çevirecek bir üslupla çağrıda bulunuyor, hoparlörden gelen boğuk ses, kasabasının sokaklarında yankılanıyordu:

«Dikkat dikkat! Kaymakamlıktan bildirilmiştir! Kaymakamlıktan bildirilmiştir! Hâlen ilçemizde bulunan bütün köy muhtarları, köy imamları ve köy öğretmenleri, Halk Eğitim Merkezinde toplansınlar! Halk Eğitim Merkezinde toplansınlar! Kaymakamlıktan bildirilmiştir!...»

Çarşamba günleri, Yerköy'de pazar kurulur. Çevre köylerinden gelen binlerce köylü pazarda alışveriş yapar ve ilçe, haftanın müstesna bir gününü yaşar. İşte böyle bir günde, kaymakamlık, belediye hoparlörleri vasıtasıyla ilçenin bütün köy muhtarlarına, köy imamlarına ve öğretmenlerine çağrıda bulunuyor, toplantı yapmak üzere halk eğitim merkezine gelmelerini söylüyordu.

O gün ilçede bulunan muhtar, imam ve öğretmenler, bu çağrıya uyarak Halk Eğitim Merkezinde toplanırlar. Karşılıklarında kendilerine hitap edecek üç kişi bulunuyordu. Bunlardan ilk ikisi yabancı değildi: Yerköy kaymakamı ve Yerköy müftüsü. Ama üçüncü şahsı hiç tanımayanlar, ilk defa karşılaşıyorlardı. Hemen oracıkta yayılan bir söylentiye göre, bu yabancı şahıs, «İçişleri Bakanlığının gönderdiği bir görevli» idi.

Kaymakam, kısaca şu mealde bir konuşma yaptı:

«Hükümetimiz, köylülerin her derdine devâ bulmak kararındadır. Kalkınmamızı iyice hızlandırabilmek için, köylülerin iktidara yardımcı olması gerekir. Köylülerin hangi derdi vardır ki, halledilmemiş olsun? Bütün mesele, dertleri intikâl ettirmektir. Topraksa toprak... Su ise su... yolsa yol... İktidar, bunların hepsini sağlayabilecek güçtedir. Ama bunları istemenin bir usulü vardır. Toprak isteniyorsa, toprak tevzi komisyonuna müracaat edilir, komisyon gereken tedbirleri derhal alır. Başka türlü ve başka yoldan isteklerde bulunmak, hükümete karşı gelmek mânâsına gelir.»

Sonra söz alan Yerköy müftüsü, komünizm tehlikesinden bahsetti. Komünizmin ne kadar

Ağaların iktidarı köylüye zulüm yapıyor

kötü bir rejim olduğunu dinî sıfatına dayanarak anlattı.

Müftüye göre, Allah herkesin rızkını verdiğine göre, insanların bu rızka razı olması lâzımdır. Razi olmayıp, daha fazla toprak, daha yüksek geçim şartları istemek, dinimizle bağdaşmaz. Zaten bu türlü fikirleri köylünün kafasına sokanlar komünistlerdir!

«İçişleri Bakanlığının gönderdiği görevli» olarak tanıtılan konuşmacı ise, lâfi dolandırmadan, doğrudan doğruya sadede getirdi: Görevli, komünistlerden bahsetti. Komünistler köylere kadar nasıl sızıyor, nasıl köylümüzü kısırtıyor, nasıl aldatıyordu? Bunları anlattı. Komünistlerin propagandasına meydan vermemek için, köylüler köylerine kimseyi sokmamalıydı. Eğer ki, köye üniversiteli gençler gelecek olurlarsa, köylüler bunları derhal yakalamalı, resmî makamlara teslim etmeliydi! Zaten hükümet bu yolda gereken tedbirleri almış bulunuyordu. Köylere gençler sokulmayacak, derhal yakalanarak cezai işlem yapılacaktı. Onun için köylüler, gençleri aralarından sokmamalı, kovmalı, yakalamalı, resmî makamlarla işbirliği yapmalıydı.»

Toplantıda bulunan birçok köy muhtarı ve köy imamı, bu söylenilerin hangi maksada hizmet için açıklandığını hemen kestiremiyorlardı. Ama orada bulunan Salmanlı bucağına bağlı çevre köylerinin ileri gelenleri, konuşmacıların dilinin altındakini gayet iyi biliyordu.

Mesele şuydu:

Yerköy'ün Salmanlı bucağına bağlı Kayadibi köyü ve öteki komşu köyler, yıllardan beri topraksızlıktan inim inim inliyordu. Toprağa kavuşmak için yaptıkları bütün müracaatlar bu güne kadar hasırlıktı edilmişti. Bölgedeki toprakların hemen hepsi hazine arazisi olduğu halde,

CHP Milletvekili Celâl Sungur adındaki ağa, hazinenin 45.000 dönüm toprağının üstüne oturmuştu. Köylüler, hazine toprağının kendilerine dağıtılmasını ve Anayasamızın ilgili maddesinin uygulanmasını istedikleri halde, Celâl Sungur ağa; o civardaki birkaç başka ağayla da işbirliği yaparak, hazine arazisini yıllardan beri ekip biçiyordu.

Çaresizlik içinde kalan köylüler, Ankara'daki üniversiteli gençlerle dayanışma bağları kurmak istemişler ve gençlik köylülerin meselelerini anlamak üzere Kayadibi ve çevre köyleriyle temasa geçmişlerdi. İşte belediye hoparlörleriyle yapılan çağrılar, İçişleri Bakanlığı görevlisinin katılımıyla yapılan toplantılar, verilen gözdağlarının sebebi hep buna dayanıyordu. İktidar, gençlerin köylülerle dayanışma hâlinde bulunmasından korkmuştu. Derhal tedbir arıyorlardı.

Fakat köylüler, artık uyutulamazdı. Meseleyi anlamışlar, kimin kimden yana bulunduğu görmüşlerdi. Toprağa kavuşmak yolundaki özlemlerine yardımcı olan sadece gençlikti. Halk Eğitim Merkezinde yapılan toplantı, köylüleri uyutamadı. Bilâkis uyandırdı. Kendilerine yapılan baskıya karşı, bir miting düzenlemeye karar verdiler: Toprak ve Hürriyet Mitingi! Topraksızdılar, toprak istiyorlardı. Ağalar ve ağaların iktidarı tarafından baskı altında tutuldukları için hürriyet istiyorlardı. Her bir âilenin, geçimini temin edecek kadar toprağı, ağalara minnet etmeyecek ölçüde maddî imkân bulunmalıydı. Böylece her bakımdan hür olacaklar, hür yaşayacaklar, demokrasi mücadelesinde başarıya ulaşacaklardı. Demokrasinin tadını alacaklardı. Seçim zamanı, ağaların isteğine göre oy kullanmayacaklardı. İktidarın baskı yapan kuvvetlerine boyun eğmeyeceklerdi. Anayasamızın emrettiği biçimde, demokratik haklar sağlanmalıydı!

Miting hazırlıklarına derhal girişildi. Bildiriler basıldı ve köylerde dağıtıldı. 4 Haziran Çarşamba günü saat onbirde Yerköy köylüleri ilçe merkezinde miting yapacaklardı. Fakat ilgili makamlar, bu mitingi önlemek için türlü yollara başvurmaktan geri kalmıyordu. Yerköy esnafı arasında acıip söylentiler yayılıyordu. Güya miting günü Yerköy'e Ankara'dan onbeşbin kişi gelecek, Yerköy'ün altını üstüne getirecekti! Komünistler esnafın bütün dükkânlarını yıkacak, mallarını yağma edeceklerdi! Böyle uyduruk dedikodularla esnaf arasında mitinge karşı bir hava yaratılıyor, ayrıca Komünizmle Mücadele Derneği tarafından bir «Komünizmi Lânet» mitinginin hazırlıkları yapılıyordu.

Netice malûm: Köylülerin «TOPRAK ve HÜRRIYET mitingine izin verilmedi. Ama aynı gün, jandarma bandosu refakatinde, yüz kişilerin katıldığı bir miting yapıldı. Bu miting düzenleyen, Yerköy Esnaf Kefalet Kooperatifi Başkanı toprak ağası Fahri Gök adındaki adamdı.

İşte bir CHP Milletvekili!

Bir adam, casusluk suçundan mahkemeyle verilir, bir adam, hazine arazisinin üzerine oturarak topraksız köylülerin hakkını yer, bir adam, çağımız ahlakına uymayacak işleri yaparsa, bu adamın, «demokrasi şampiyonluğunu» yapan CHP içinde milletvekili olarak görev alması neyi gösterir?

Herhalde CHP yöneticileri, casusluk suçundan yargılanan ve hazinenin kırkbeşbin dönüm toprağının üzerine göreklenen bu adamla «halka indiginden ötürü» iftihar etmektedir. CHP, bu soy adamları çatısı altında barındırmakla, herhalde «düzen değiştirecek»tir. Böylelikle herhalde demokratik hayat gülenecektir.

CHP ileri gelenlerine soruyoruz: Bağlı göründükleri burjuva-demokratik ilkeler, top-

rak ağalarını korumakla mı gerçekleşir? Casusluktan yargılananları milletvekili sandalyesinde oturtmakla mı gerçekleşir? Bu mudur burjuva-demokratik ilkelerin uygulanması?

Bay Erevit, sosyalistleri burjuva-demokratik nizama saygılı olmamakla suçlamaktadır. Bay Ecevit, burjuva demokrasisinin kurumlarına sosyalistlerin aşağıladığını belirtmektedir. Görüyoruz kimin ne kadar saygılı olduğunu...

Toprak ağalarını koynunuza alın! Casusluktan yargılananları baş köşeye oturtun! Bir yastıkta kocayın!

Ama, burjuva demokrasisini bir daha ağızınıza almayın! Mal meydana...

A. S.

Yerköy köylüleri bu adamı çok iyi tanırdı. Fahri Gök, kendisi gibi ağa olan ve köylülerin hakkını gasbeden Celâl Sungur ve Cevdet Şahin'in işbirlikçi arkadaşıdır.

Fakat ilginç olan birşey daha vardı: Ağaların düzenlediği bu mitinge Yozgat'tan gönderilen otuz kişilik jandarma bandosu, kimin sorumluluğu ve kimin emriyle iki saat boyunca tempo tutuyordu? Tabii ki, devletin asayiş kuvvetlerini Yerköy ağalarının hizmetine sokan sorumlular tesbit edilecektir.

Bilinmelidir ki, zorba ağaların baskı gösterileri, topraksız ve az topraklı Yerköy köylülerini daha da bilinçlendirmiştir. Köylüler, haklarını kimlerin gasbettiğini bir kere daha gözleriyle görmüşler ve bilenmişlerdir. Yerköy köylülerinin toprak ve hürriyet mücadelesini hiçbir kuvvet engelleyemeyecektir. Devrimci gençlik, bütün suçlamalara rağmen, jandarma karakollarına verilen bütün talimatlara rağmen, yapılan bütün baskı ve tertiplere rağmen, köylülerin mücadelesini destekleyecektir. Köylere sokulan sivil polisler, yol üzerinde kurulan pusular, ne gençleri, ne de köylüleri yıldıramayacaktır.

Yaşasın köylümüzün toprak mücadelesi!
Yaşasın köylü-çocukluk güçbirliği!
Yaşasın demokrasi ve bağımsızlık mücadelemiz!

Fikir Kulüpleri Federasyonu da Genel Başkan Yusuf Küpeli imzasıyla Yerköy köylülerinin toprak mücadelesini desteklemek üzere aşağıdaki bildiriye yayınlamıştır:

«Köylü kardeşler...»

Haklarınızı almak için birleştiniz, direniyorsunuz. Toprak, yol, su, ışık, okul, hastahane istiyorsunuz. Kısacası, emeğinizin hakkını istiyorsunuz. Verdiğiniz vergilerin biraz da kendiniz için harcanmasını istiyorsunuz. Gerçekten memleketin efendisi olduğunuzu, insanca yaşamaya hakkınız olduğunu ispata çalışıyorsunuz...

Ağalar, tefeciler, vurguncu tüccarlar, onların hükümeti ve hepsinin ortağı Amerikan gâvuru telâşlanıyor bu uyanışınızdan. Sömürü düzeni ortadan kalkacak, bir daha sizleri soyamayacaklar diye ödleri patlıyor. Direnişinizi bastırmak, uyanışınızı engellemek için; her türlü kanun dışı, Anayasaya aykırı baskıya başvuruyorlar. İşte, son olarak Yerköy'de yapacağınız mitingi engellediler. Yapılan bildirimde hiçbir hata olmadığı halde, hata varmış gibi gösterdiler. Ama geç de olsa o mitingi yine yapacağız...

Kardeşler, kavgamızda yalnız değilsiniz: Göl-lüce'de, Atalan'da, Akhisar'da, Ödemiş'te, Söke'de, Gebze'de, Elmadağ'da, Elmalı'da, Malatya'da, Diyarbakır'da, Ağrı'da ve daha birçok yerde on binlerce köylü sömürünün her çeşidine karşı direniyorlar. Ta'ancı bütün tüccarlarına, tefecilere, sömürücü gâvur Amerikan şirketlerine karşı yürüyorlar. Ağaların topraklarını işgal edip, Anayasasının emrettiği toprak reformunu kendi kendilerine yapıyorlar. Hakkın nasıl alınacağını herkese gösteriyorlar. Öbür yanda, işçiler, fabrikatörlere, gâvur Amerikan şirketlerine karşı direniyorlar. Ünivesite gençliği de işçilerin, köylülerin yanında kavgaya giriyor. Boykotlar, işgaller yaparak köylü ve işçi çocuklarının da üniversitelerde okuma imkânlarına sahip olmasını; Toprak reformunun yapılmasını; Okul, yol, ışık, hastahane meselelerinin halledilmesini; halka dönük bir eğitimin uygulanmasını; Her türlü sömürünün kalkmasını; Amerikan gâvurunun yurdumuzdan defolup gitmesini istiyorlar.

Kardeşler, fakirlik babalarımızdan bize miras kaldı. Bizler de çocuklarımıza fakirliğimizi miras bırakmak istemiyorsak; köylüler, işçiler, gençler olarak birleşelim. Ağalara, tefecilere, talancı tüccarlara ve Amerikan gâvuruna karşı dövüşelim; hak verilmez, alınır. Bu kavgada kaybedecek hiçbir şeyimiz yok. Aksine kazanılacak güzel bir hayat var önümüzde.

Kahrolsun ağalar - Kahrolsun tefeciler - Kahrolsun talancı tüccarlar - Kahrolsun sömürücü Amerikan gâvuru - Yaşasın emekçi köylüler ve işçiler - Yaşasın gâvur bayraklarının olmadığı tam bağımsız Türkiye...»

Bayar'ın kolunda düzen değiştirenler

Çağlar Kırçak

«Bu düzen değişecektir»...
Üç yıldan beri, Ecevit'in dilinden düşürmediği slogan bu...

Peki ama, nasıl değişecektir bu düzen?
On yıllık iktidarları süresince Türkiye'yi, kapitalist emperyalizminin ekmeğine katık yapan Demokrat İktidarın liderlerine tekrar Parlâmentonun kapılarını açmakla ve «soy-guna devam» sinyalinin vermekle mi değişecek bu düzen?

Çankaya'daki pembe saraydan, Washington'daki Beyaz Saraya «Türkiye, Küçük Amerika olacaktır» diyerek mendil sallayan ve bu ülkenin itibarını beş paralık eden bir soygun çetesine siyasi iktidar kapısının maymuncuğunu teslim etmekle mi değişecek bu düzen?
Düzeni değiştirmek bir yana, kendilerine çekti, düzen verseler biraz...

Devrimlere sırt dönerek ve ilericiileri suçlayarak emperyalizmin işbirlikçilerine ellerini uzatanların, bu düzeni değiştireceklerini iddia etmeleri, oynanan demokrasi vodvilinin en eğlendirici sahnelerinden biridir.

İsmet Paşa, Celâl Bayar'ın koluna girmekle, devrimciliğe ve ulusal bağımsızlık ülkesüne karşı çıkan bütün unsurları Türk Parlâmentosunun çatısı altında güç birliğine davet etmiştir.

Yarım yüzyıl önce ulusunun «makûs talihini» yenen Garp Cephesi Komutanı, bugün siyasi hayatımızın makûs talihini olmak yolundadır.

Bundan 35 yıl önce Başvekil İsmet Paşa, «Osmanlı nizamının ecneblerin elinde Türk Milleti aleyhine bir vasıta olduğunu» söylüyordu... Ve yerden göğe haklıydı bu sözlerinde. Çünkü, Osmanlı nizamında yönetici kadroyu teşkil edenlerin elinde Türkiye, emperyalist emellere teslim edilmiş bir hasta adamdı... Osmanlı devlet adamlarıyla yabancı devletler temsilcileri el ele verip, Avrupa sermaye gruplarının çıkarlarına göre yönettiler bu ülkeyi.

Saray adamları, kapitalist emperyalizmine tanıdıkları imtiyazlarla ve komisyonculuktan sağladıkları olanaklarla, yoksul halkın sırtında gerdan büyüttüler yıllarca...

Mustafa Kemal'in önderliğindeki Büyük Anadolu İhtilâli'ne kadar devam etti bu düzen... Ve emperyalizmin elindeki Yunan nam-lusu Ege Denizinde islanp, sustuktan sonradır ki, bu düzene silâh çekmiş genç devrimciler Türkiye'nin kaderine sahip oldular.

Peki o zamanlar, o her zaman affeden yüreğiyle, neden ihtilâlin sillesini yiyenlere elini uzatmadı İsmet Paşa?

Neden, Avrupa sermaye gruplarının komisyonculuğunu yapan Osmanlı paşalarını düşükleri kuyudan çıkarmaya kalkmadı?

Damad Ferid'le, İnönü'nün Pembe Köşk'te kurabiye yediklerini düşününüz...

Şefkat, âtîfet ve de aşkın göz yaşları...
Olmazdı böyle şey ve olmadı... Çünkü, Mustafa Kemal'in devrimciliği bir duvardı emperyalizmin önünde.

Bugün değişen nedir?

Osmanlı paşalarının sömürü düzeninde oynattıkları at'la, Demokrat Parti'nin Atatürk devrimlerine gıfteler savuran demirkıratı, bir asır arayla, emperyalizmin otlağında semirmişlerdir.

Krupp fabrikalarından aldığı komisyonlarla milyonlar istif eden Rıza Paşanın, Bahriye Nazırlığı sırasında çevirdiği dolaplarla 3 milyon sterlin vuran Hasan Tahsin Paşanın, yabancı kumpanyaların idare meclislerinde küplerini dolduran Süreyya, Galip ve Selim Paşaların, Demokrat İktidarın yöneticilerinden farkları nedir?

Yedi düvelin «Mr. Yüzde-on» adıyla andığı devlet adamlarından kurulmuş bir şebekenin ve bu şebekenin başındaki adamın, yıllarca, Türkiye'ye değil, komprador kapitalizmine hizmet ettiği ve bu ülkeyi, emperyalizmin kucağında, Cumhuriyet öncesinin koşullarına götürdüğü sabittir.

Bu gerçek, tarihin sayfalarına 27 Mayıs İhtilâlinin süngüsüyle kazanmıştır.

Bunun içindir ki, Anadolu ve 27 Mayıs İhtilâlleri bir zincirin birbirlerini tamamlayan halkalarıdır.

Ve nasıl ki, Vahdeddin'e, Abdülmecid'e, «birader, Pembe Köşk'e bir uğrayıver de, şöyle bir lâflayıp çay içelim, unutamız eski kurgunlukları» denilemezse, 27 Mayıs'ın hüküm giydirdiği Celâl Bayar'a da kırmızı dip-li balmumuyla davetiye gönderilemez...

Bunu yaptınız mı, kendi kendinizi inkâr etmiş ve devrimlere ihanet çukuruna boylu, boyunca uzanmış olursunuz.

Sözde devrimcilik budur işte...

Ecevit, bir de kalkmış, kamu oyunu alay edersesine «devrimci geriye değil, ileriye bakar; geçmişin yapılarını karıştırmaz» diyor.

İsmet Paşa'nın uslu Genel Sekreteri şaka yapıyor galiba...

Geriye bakan kimdir? Devrimciler mi, yoksa sandık iradesi uğruna geçmişin yapılarını karıştıran, 1960 öncesinin siyasi kadrolarına hulus çıkararak, eski defterlerin hesabıyla yeni kazançlar peşinde koşanlar mı?

Ne cılız bir demagoji örneğidir bu...

Ne var ki, faydalı oluyor bu tür oyunlar... Gözler açılıyor ve sözde halk adamlarının, sözde devrimcilerin gerçek kişilikleri iyice sırtıyor boy aynalarında.

Meğer, «sömürüyle savaş» diye, diye, ilericilerin inançlarını sömürüyormuş Ecevit...

Gözler açılıyor ve çirkin politika hergün biraz daha gömülüyor çukura...

Proletarya,
demokratik devrimden en çok yararlı olarak
çıkacak sınıftır.

Çünkü ancak bu sayede örgütlenme, bilinçlenme
özgürlüğüne kavuşabilir.

Demek ki,
anti-emperyalist mücadele, proletaryanın davasıdır,
ve milli devrimin öncü gücü,
bu devrimden en çok çıkarı olan proletaryadır.

"Eylemsizlik,, (sağ sapma

Muzaffer

EMEK dergisinin «Sosyalist Potansiyel-
den Sosyalist Güce» adlı bildiri-makale-
sini, geçen yazımızda, üç noktada eleştirdik: 1) Emek yazarlarına göre, Türkiye'de,
tarımda hâkim üretim biçimi, kapitalist üre-
tim biçimidir — biz, bu görüşü eleştirdik, bu
sözlerin, araştırmaya dayanmayan, satıhta
sözler olduğunu açıkça ortaya koyduk ve, ta-
rımda, kapitalist üretim mevcut olmakla bir-
likte, hâkim üretim biçiminin kapitalizm-ön-
cesi üretim biçimi olduğunu gösterdik. 2) Emek
yazarlarına göre, şehir küçük-burjuva-
zisi (esnaf ve zanaatçı) gittikçe yoksullaş-
makta ve proleterleşmektedir — biz, bu gö-
rüşü eleştirdik, Türkiye'de, şehir küçük-bur-
juvazisinin yerden, ot biter gibi çoğaldığını ve
güçlendiğini gösterdik. 3) Emek yazarlarına
göre, Türkiye'de, demokratik devrimler, esas-
ta tamamlanmıştır; örneğin eğitim dini esas-
lardan kurtulmuş, saltanat ve hilâfet kaldırıl-
mış, 1945'de çok partili devir açılmıştır — biz,
bu görüşü eleştirdik, lâik olmayan öğretim
kurumlarının yurdu kapladığını, saltanat ve
hilâfete son verildiği, tekkelerin kapatıldığı,
şeyhlik, dervişlik, babalık gibi teokratik un-
surlara son verildiği halde, bugün kökleri en
eski tarikatlara uzanan (Nakşibendilik), son
elli-yüz yıl içinde türeyen (Ticanelik, Nurculuk)
ve emperyalizmin modern örgütler olarak
kurduğu (Dünya İslâm Birliği, Müslüman
Kardeşler) teokratik kurumların, geniş vatan-
daş kitlesini baskı altına aldığını, demokratik
özgürlüklerden yoksun bıraktığını ve sadece
sağa açık çok partili hayatın, demokrasiyi
değil, sağın değişmez iktidarını sağladığını
söyledik ve gösterdik.

Şimdi yazımızın bu bölümünde, Emek'in
bildiri-makalesinde, anti-emperyalist mücadele
ile anti-kapitalist mücadele konusunda ileri
sürülen görüşleri eleştireceğiz.

-/-

EMEK'e göre, Türkiye'de, sanayide ve
tarımda hâkim üretim tarzı kapitalizm-
dir ve ara sınıf ve zümreler giderek
proleterleşmekte, toplum iki belli-başlı sınıfa
bölünmektedir. Şehirde ve köyde, sınıf ve
zümreler, belli-başlı iki sınıfın çevresinde kü-
meleniyor: biri burjuvazi; diğeri proletarya.
Emek yazarlarının yerli burjuvazi konusun-
daki görüşleri şudur: yerli burjuvazi, «dışa
bağlı»dır, «emperyalizm... yerli burjuvaziyle
işbirliği yapmakta»dır, «yerli burjuvazi işbir-
likçi durumda olmasa bile, kurulu düzenin de-
vamı bakımından emperyalizmde bir destek
ve garanti görmekte, bundan ötürü de emper-
yalizmle mücadelenin bindiği dalı kesmek ol-
duğunu bilmektedir» vs.. Bu sözleri, özetler-
sek, Emek'e göre, yerli burjuvazi, «işbirlikçi
burjuvazi» ve «millî burjuvazi» şeklinde iki
kesime bölünmüştür. Ama ikisi de, gelecekteki
çıkarları bakımından emperyalizmle ya
işbirliği yapmakta, ya da emperyalizmi mev-
cut düzenin koruyucusu olarak görmektedir.
Peki, proletaryanın durumu nedir? Proletar-
ya, sanayide ve tarımda, hâkim işgücünü ten-
si' etmektedir, küçük ve orta köylü yoksul-
laşmıştır, küçük esnaf ve zanaatçı proleter-
leşmektedir, geleneksel imtiyazlarını kaybet-
mekte olan aydın kesimlerin kaderi, işçi sin-
fının kaderiyle birleşmektedir. Emek'e göre,
proleterleşmiş ve proleterleşmekte olan sınıf
ve zümreler şunlardır: sanayi ve tarım pro-
letaryası, şehir küçük-burjuvazisi (küçük es-
naf ve zanaatçılar), aydınlar, küçük ve orta
köylü. Karşı taraftaki sınıflar: sanayi ve ta-

rim burjuvazisi (işbirlikçi ve millî burjuvazi)
ve feodal kalıntısı sınıflar. Bu iki kampa ay-
rılmış olan sınıf ve zümreler arasında emek-
sermaye çelişkisi kekinleşmiştir. Önümüzdeki
devrim derdemez sosyalist devrim (anti-kapi-
talist devrim) dir. Sosyalist mücadelenin
amacı nedir? Teorik olarak şudur: üretim
araçlarının kapitalist özel mülkiyetine son
vermek. Biz, Emek'in bildiri-makalesinde, bir
sürü «mücadele» sözü edildiğini görüyoruz
ama, bununla neyin kastedildiğini açıkça an-
layamıyoruz.

Ticarette, sanayide, tarımda, kapitalist
üretim ilişkilerine son mu verilecek? Banka-
lar ve dış ticaret yanında, bütün özel kapita-
list ticaret; madencilik, ağır sanayi ve sanayi
yanında, imalâthane, atelye ve diğer zanaatçı
işletmeleri; büyük topraklar yanında orta ve
küçük topraklar, bütün bunlar millileştirile-
cek midir — bu, sosyalizmdir. Yoksa, banka-
lar ve dış ticaret millileştirilecek ve Ay-
bar'ın da ileri sürdüğü gibi, diğer özel kapita-
list ticaret işletmeleri muhafaza mı edile-
cektir; ağır sanayi, önemli ve hayati sanayi
ve madenler millileştirilecek, bunun dışında
kalan özel sektör, imalâthane ve zanaatçı atel-
ye'leri muhafaza mı edilecektir; büyük toprak
sahibinden fazla topraklar alınacak ve fazla
toprak, topraksız ve az topraklı köylüye mi
verilecektir — bu, sosyalizm değildir.

Emek yazarlarının şu sözlerini hemen aktaralım: «... anti-emperyalist mücadelede de
baş hedefin hâkim sınıflar ve işbirlikçi çev-
reler olacağı açıktır. Bu da gösteriyor ki anti-
emperyalist mücadele ile sosyalist mücadele
birlikte ve beraberce yürütülür.» Hemen şu söz-
leri de aktaralım: sanayide ve tarımda «kapi-
talist sömürüye karşı sosyalizm için müca-
dele» den söz ediliyor, bir yerde de «yerli bur-
juvaziyle işbirliği ancak sosyalist iktidarın
ilk dönemlerinde sözkonusu olabilir» deniyor.
Biz, bu sözlerden anlıyoruz ki, anti-kapitalist
mücadele, yerli burjuvaziye karşı bir müca-
dele olmayacaktır, çünkü sosyalist iktidarın
ilk dönemlerinde de yerli burjuvazi mevcut
olacaktır. Gene biz bu sözlerden anlıyoruz ki,
sosyalist iktidar, değil iktidara gelmek için,
iktidara geldikten sonra bile «kapitalist sö-
mürüye» karşı olmayacaktır. Yerli burjuva-
ziye karşı olmayan, kapitalizme karşı olma-
yan bir sosyalist mücadelenin, kime, hangi
burjuvaziye, hangi kapitalist sömürüye karşı
yapılacağını bulup çıkarmak, ancak müneccimlere
düşüyor. Emek yazarları, Amerikan
emperyalizminden söz ettikten sonra, şöyle
diyorlar: «... Amerikan üs ve askerlerini ül-
kemizden çıkarmadan ve yabancı sermayenin
sömürü ve etkisine son vermeden, tam bağımsızlığımızı sağlamak, kalkınmak ve sosya-
list bir yönetime kavuşmak imkânsızdır. Bun-
dan ötürü emperyalizmle karşı mücadele tüm
halkımızın temel davasıdır ve bunda öncülük
sosyalist güçlere düşmektedir.»

Buradan anlaşılacak şudur ki, emperyalizm-
e karşı mücadele, bir sınıfın değil tüm halk-
ın davasıdır. Buradan anlaşılacak şudur ki,
emperyalizme son vermeden, tam bağımsızlık
kavuşmak, kalkınmak ve sosyalist bir yön-
etim kurmak imkânsızdır. Demek ki, sosya-
list yönetime kavuşmak için ne yapmak lâ-
zımmış? Emek yazarları cevap veriyor: tam
bağımsızlığa kavuşmak lâzımdır. Demek ki,
tam bağımsızlığa kavuşmak için ne yapmak
lâzımmış? Emek yazarları cevap veriyor: em-
peryalizme son vermek lâzımdır. Demek ki,
emperyalizme karşı mücadele kimlerin dâva-
sıymış? Emek yazarları cevap veriyor: tüm
halkımızın temel davasıdır. Demek ki, emper-
yalizme karşı tüm halkın mücadelesi hangi
sınıfların öncülüğünde olacaktır? Emek ya-

zarları cevap veriyor: öncülük sosyalist güç-
lere düşmektedir. Neyin öncülüğü sosyalist
güçlere düşmektedir? Emek yazarları cevap
veriyor: anti-emperyalist mücadelenin öncü-
lüğü. Tüm halk kim? Emperyalizme karşı
olan bütün sınıf, zümre ve tabakalar. Emek
yazarlarının biricik derdi, aşağıda görüleceği
gibi, anti-emperyalist mücadele değil, anti-
emperyalist mücadelede proletaryanın öncülüğü
meselesidir. Ve Emek yazarlarına göre,
proletarya, sosyalist sınıflar içermeyen anti-
emperyalist mücadelede, öncü sınıf değildir,
olamayacaktır. Proletaryanın, anti-emperyalist
mücadeleye kazandırabilmesi için — evet bu-
nun için —, anti-emperyalist mücadelenin anti-
kapitalist sınıflarla birlikte yürütülmesi gere-
kir. Niçin? Proletaryanın anti-emperyalist mü-
cadeleye kazandırabilmesi için. Gene Emek
yazarlarının sözlerinden çıkardığımız sonuç
şudur ki, anti-kapitalist sınıflardan yoksun
anti-emperyalist mücadele burjuvazinin mü-
cadelesidir. Hangi burjuvazinin? Şu yukarıda
vardığını emperyalizmin desteğine borçlu ol-
duğu söylenen burjuvazinin. Gene yazıdan an-
ladığımız şudur ki, proletaryanın anti-emper-
yalist mücadeleden bir çıkarı yoktur, tüm halk-
ın ortak davası olduğu söylenen anti-emper-
yalist mücadeleden proletaryanın bir çıkarı
yoktur ve onun için de, tek başına anti-em-
peryalist mücadelede, proletaryayı eyleme ka-
zandırmak mümkün değildir, tüm halkın dâ-
vası olan mücadeleye proletaryanın kazandı-
rılması mümkün değildir. Anlaşıyor ki,
Emek yazarlarına göre «tüm halk», varlığını
emperyalizmin desteğine borçlu olan «burju-
vazi» dir, ve emperyalizme karşı tüm halkın
ortak davası içerisinde proletaryanın yeri
yoktur.

-/-

EMEK yazarlarının, öncülük konusunda,
çok ilginç görüşleri var. Deniyor ki:
«Anti-emperyalist mücadelede anti-kapi-
talist (sosyalist) sınıflar kullanılmasını reddedenler,
bu mücadelenin aynı zamanda proletarya
öncülüğünde yürütüleceğini iddia edemezler.»
Devam edelim Emek yazarlarının
inci dolu cümlelerine: «Sosyalist sınıfları red-
deden anti-emperyalist bir mücadele, ancak
burjuvazinin öncülüğünde olur, ve bunun pe-
şinen kabul edilmesi demektir.»

Anti-emperyalist mücadelede, anti-kapita-
list sınıflar kullanılmasını reddedenler, neden
aynı zamanda bu mücadelenin proletaryanın
öncülüğünde yürütüleceğini iddia edemezler,
bu açıklanmamıştır; anti-emperyalist müca-
delede sosyalist sınıflar kullanılmasını reddeden-
ler, neden bu mücadelenin burjuvazinin öncü-
lüğünde olacağını peşinen kabul etmiş ola-
caklardır, bu da açıklanmamıştır. Ama bizim
bu sözlerden çıkardığımız bazı sonuçlar vardır:

Bu sözlerden bizim anladığımız şudur ki,
yazıyı kaleme alan Emek yazarları, kapita-
lizmin serbest rekabet dönemi, yani millî dö-
nemi ile kapitalizmin tekelci dönemini yani
gayri-millî dönemini birbirine karıştırmakta-
dır. Bu sözlerden bizim anladığımız şudur
ki, emperyalizmin, kapitalizmin bir aşaması
olduğu kabul edilmemekte ve emperyalizmin
bir ülkeye yenilmesinin, bağımsızlık müca-
delesinin, sosyalist mücadelenin bir parçası
olduğunu Emek yazarları bilmemektedirler.

(ma) stratejisinin eleştirisi

Proleterya,
anti-emperyalist savaşın öncü gücüdür,
çünkü,
anti-emperyalist mücadeleden hem uluslararası plânda,
hem milli plânda
en çok yararlı çıkacak olan sınıf proletaryadır:

fer Erdost

Bu sözlerden bizim anladığımız şudur ki, emperyalist dönemde, anti-emperyalist mücadele ile, çok uluslu devletlerde ezilen ulus ile ezen ulus arasındaki kurtuluş savaşlarının niteliği ni, Emek yazarları bilmemektedir. Bu sözlerden bizim anladığımız şudur ki, anti-emperyalist mücadelenin, diğer bütün sınıf mücadeleleri gibi bir sınıf mücadelesi olduğunu, Emek yazarları bilmemektedir. Emek yazarları, bir ortaokul öğrencisi mantığına sığınmakta ve hattâ bir molla mantığıyla meseleyi çözümlenmeye çalışmaktadırlar. Şimdi bunları kısaca izah edelim:

Burjuva demokratik devrimleri, Batı Avrupa'da, burjuvazinin gelişmesiyle birlikte, burjuvazinin önderliğinde, ama proletaryanın ve serf olan köylülerin ittifakıyla, feodalizmin egemenliğine karşı yürütülen devrimlerdir. Yani Batı Avrupa'da, burjuvazinin bir iç sınıf mücadelesi yürüttüğü, egemenlik için, feodalizme karşı bir iç sınıf mücadelesi verdiği açıktır. Amaç: feodalizmin yerine, burjuvazinin egemenliğini tesis etmek. Burjuvazinin sınıf çıkarı ön plândadır, bu devrimden proletaryanın ve serf olan köylülerin çıkarları vardır ama, iktidar burjuvazinin eline geçeceği için en fazla burjuvazi bu devrimden yararlanmaktadır.

Burjuvazinin önderliğinde ulusal kurtuluş savaşları nedir? Batı Avrupa'da, tek uluslu devletlerle birlikte bağımsız devletler teşekkül ettiği zaman, Doğu Avrupa'da, çok uluslu kucaklayan devletler mevcuttu. Kapitalizmin ezilen ulusların hayatına girmesi yani ulusal hareketlerin başlaması, çok uluslu devletlerde, ezilen ulusun burjuvazisini ezen ulusun burjuvazisine karşı harekete geçiriyor. Ezilen ulusun burjuvazisi, kendi ulusundan pazara sahip çıkabilmek için ezen ulusun burjuvazisi ne karşı kurtuluş savaşlarına öncülük ediyor. Amaç: ezilen ulusun burjuvazisinin kendi sınıfsal çıkarlarıdır. Ama ulusun ezilmesinden, bağımlılığından, proletaryaya da burjuvazi kadar acı çekmektedir. Burjuvazi, proletaryayı, köylüleri, ortak dâva olan milli dâvada birleştiriyor ve kurtuluş savaşlarının öncü gücü olarak başa geçiriyor. Ama bundan, proletaryaya, küçük-burjuvazi ve köylüler dahil bütün ulusun çıkarları vardır, ulusal kurtuluş savaşı, sınıfların ortak dâvasıdır. Bu dönemi, yani burjuvazinin önderliğinde kurtuluş savaşları dönemini, emperyalist dönem, tarihe gömecektir; ama ulusal kurtuluş savaşları tarihe gömülmeyecektir.

Emperyalist döneme geçiyoruz. Emperyalizm, kapitalizmin en yüksek aşamasıdır, ve emperyalizm, ulusları, sömürgeler ve yarı-sömürgeler halinde zorla kendisine bağlayarak, sömürmeye devam eder. İster az gelişmiş bir kapitalizm, ister feodalizm, ister daha ilkel bir üretim tarzı içinde olsun, sömürge ve yarı-sömürge ülkeleri emperyalizm sömürür. Bağımlı ve yarı-bağımlı ülkeler, ezilen, sömürülen ülkeler, «emperyalizm için çok büyük bir ihtiyaç ve son derece önemli bir kuvvet kaynağı teşkil eder» (Lenin). Bağımlı veya yarı-bağımlı bir ülkenin, emperyalizmden kurtuluşu, bağımsız, ulusal bir devlet haline gelişi demek, dünya kapitalizmini zayıflatması, buhranlara sürüklemesi, bütün bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelerin bağımsızlığa kavuşması ise dünya kapitalizminin çöküşü demektir. Sosyalist mücadele, anti-kapitalist mücadeledir; ama emperyalist çağda, anti-emperyalist

mücadele, dünya kapitalizmine karşı girişilmiş bir mücadeledir ve sosyalist devrimin bir basamağıdır ve bunun yolu ise ulusal kurtuluş savaşlarıdır.

Emek yazarlarının göremediği mesele, burada düğümlenmektedir. «Sosyalist şiarları reddeden anti-emperyalist bir mücadele ancak burjuvazinin öncülüğünde olur» derken, «Anti-emperyalist mücadelede anti-kapitalist (sosyalist) şiarlar kullanılmasını reddedenler, bu mücadelenin aynı zamanda proletaryaya öncülüğünde yürütüleceğini iddia edemezler» derken, anti-emperyalist mücadelenin, sosyalist devrimin genel meselesinin bir parçası olduğunu göremiyorlardı; ulusal kurtuluş savaşlarının, dünya kapitalizmini zayıflattığını ve buhrana sürüklediğini göremiyorlardı. Dahası var: anti-emperyalist mücadelenin Çin'de, Kuzey Vietnam'da, anti-feodal mücadeleye birlikte, ama proletaryanın öncülüğünde yürütüldüğünü unutmus görünüyorlardı. Dahası var: Emek yazarları, anti-emperyalist mücadele ile, emperyalizme karşı yürütülen ulusal kurtuluş savaşlarıyla, çok uluslu devletlerde, burjuvazinin önderliğinde verilen ulusal savaşlar arasındaki sınıf mücadelesi farkının ne olduğunu bilmiyorlardı. Çok uluslu devletlerde, ezilen ulusun burjuvazisinin öncülük ettiği savaşların, ezilen ulusun burjuvazisinin sınıf çıkarlarını önde tuttuğunu, oysa emperyalist dönemde ulusal kurtuluş savaşının niteliği gereği dünya kapitalizmine karşı bir savaş olduğunu bilmiyorlardı.

-III-

YUKARIDA izah ettik ki, burjuvazinin, anti-emperyalist mücadelede öncülük etmesi söz konusu değildir; burjuvazi, tarihin bir döneminde, ulusal kurtuluş savaşlarının öncüsü olmuştur, çünkü bir bütün olarak ezilen ulusun burjuvazisinin sınıfsal çıkarı, kendi milli pazarını, ezen ulusun burjuvazisinden kurtarmakta ve pazara tek başına sahip çıkmakta toplanıyordu. Bu, çok uluslu devletler içinde ortaya çıkıyordu. Emperyalist dönemde ise, yerli burjuvazi parçalanmıştır. bir kısmı işbirlikçi burjuvaziye dönüşmüş ve emperyalizmle çıkarları kenetlenmiştir. Bir kısmı emperyalizmden ne zarar ve ne de yarar görmektedir, bu kesim, anti-emperyalist mücadelede tarafsızlaşabilir. Burjuvazinin bir kesimi, emperyalizmin el attığı is kollarında bulunmaktadır ve bunlar, az da olsa emperyalizme karşıdır, anti-emperyalist mücadeleye kazanabilirler. Ama, tüm sınıf olarak, milli burjuvazi, anti-emperyalist mücadeleyi izleyecek olan sosyalist mücadeleye kuşkuyla baktıkları için, anti-emperyalist mücadelede, hiç bir zaman öncü bir güç olamazlar. Onun içindir ki, anti-emperyalist mücadelede, sosyalist (anti-kapitalist) şiarların bulunmaması demek, burjuvazinin öncülüğünü peşinen kabul etmek değildir. Emperyalist dönemde, bu, artık mümkün değildir.

Anti-emperyalist mücadelede, sosyalist (anti-kapitalist) şiarlarla ortaya çıkmanın yanlış olduğunu söylemek, aynı zamanda, bu mücadelede proletaryanın öncülüğünü reddetmek olarak düşünülebilir mi? Şimdi bu konuya eğilelim:

Yukarıda belirttik ki, emperyalizm, kapitalizmin bir aşamasıdır, kapitalist üretim biçiminin son ve en yüksek aşamasıdır. Sömürge ve yarı-sömürge ülkeler ise, emperyalizmin ihtiyaç kaynaklarıdır. Emperyalist dönemde, devrimci hareket, emperyalizmi zayıflatan ha-

reketlerdir. Emperyalizmin zayıflatılması, dünya kapitalizminin zayıflatılması, dünya kapitalizminin buhranının hızlandırılmasıdır. Bunun için, anti-emperyalist mücadele, dünya sosyalist hareketinin bir parçasıdır ve emperyalizmin bağımlı veya yarı-bağımlı bir ülkeden kovulması, dünya kapitalizminin ihtiyaç kaynaklarının azalması, dünya kapitalizminin zayıflamasıdır. Yani, çok uluslu devletlerde olduğu gibi, ulusal kurtuluş savaşları, artık ezen ve ezilen ulusları ilgilendiren savaşlar değil, bütün dünya uluslarını ilgilendiren savaşlardır. Ulusal kurtuluş savaşları, içerde sosyalist üretim ilişkilerine yönelmemekle birlikte, dünya kapitalizmini zayıflattığı için, sosyalist mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır. Proletarya, anti-emperyalist savaşın öncü gücüdür, çünkü, anti-emperyalist mücadeleden hem uluslararası plânda, hem milli plânda en çok yararlı çıkacak olan sınıf proletaryadır: 1) Anti-emperyalist mücadele ile dünya kapitalizmini zayıflatacak ve proletaryanın kurtuluşuna katkıda bulunacaktır. 2) Proletarya, hem emperyalizm tarafından, hem kapitalizm tarafından sömürülmektedir. Emperyalist ülke proletaryası, nasıl, sömürge ve yarı-sömürgelerden akan sömürden pay aldığı için ideolojik bakımdan burjuvalaşmıyorsa; bunun tersine olarak sömürge ve yarı-sömürge proletaryası, hem emperyalizm, hem kapitalizm (yerli) tarafından çift sömürü sistemi altındadır. Proletarya, anti-emperyalist mücadeleyi sonucu, bu sömürünün en barbara olanından kurtulacaktır. 3) Proletarya, anti-emperyalist mücadele ile birlikte, demokratik mücadeleyi yürütecek, ve demokratik mücadele, proletaryanın bilinçlenmesi, örgütlenmesi, gelişmesi için önüne dikilmiş bulunan engelleri ortadan kaldıracak; için, gene anti-emperyalist mücadeleden en çok yararlanan sınıf olacaktır. Bugün, sosyalist örgütler, emperyalizmin desteğinde sayısız gerici kuruluşlar tarafından basılmakta, toplantıları dağıtılmakta, taraftarları dövülmekte, öldürülmektedir ve devrimci eylemin uç verdiği her yerde görülen bu baskı çemberi her gün yeni güçler olarak daraltılmakta, yoğunlaştırılmaktadır. Bu, her şeyden önce, proletaryanın bilinçlenmesini engellemekte ve mücadelesini önlemektedir. Proletarya, demokratik devrimden en çok yararlı olarak çıkacak sınıftır. Çünkü ancak bu sayede örgütlenme, bilinçlenme özgürlüğüne kavuşabilir. Demek ki, anti-emperyalist mücadele, proletaryanın dâvasıdır; ve milli devrimin öncü gücü, bu devrimden en çok çıkarı olan proletaryadır.

Tesbit ettiğimiz iki husus şudur: 1) anti-emperyalist mücadelede, burjuvazi, artık öncü güç olamaz, devrimci gücünü yitirmiştir; 2) anti-emperyalist mücadelede, proletarya, öncü güçtür.

-IV-

ŞİMDİ konuyu bir başka perspektiften koyalım: Emek yazarları şöyle diyor: «Yerli sanayi burjuvazisini anti-emperyalist mücadeleye kazanmak için, bu mücadeleyi sosyalist mücadeleden ayırmak ve ayrı olarak sürdürmek gözüğü temelden yanlıştır.» Bu sözlerden, okur, ne anlayacaktır? Anti-emperyalist mücadelenin, yani milli devrimin, sosyalist devrimden ayrı ve sosyalist devrimden önce gelen bir aşama olduğunu söyleyenlerin, milli devrimi, yerli sanayi burjuvazisini anti-emperyalist mücadeleyi kazanmak için (Sayfayı çeviriniz)

"Eylemsizlik,, (Sağ S pma) Strat-jisinin eleştirisi

sosyalist mücadeleden ayırmak istediklerini sanacaktır. Oysa bu iddia, temelden yanlış, uydurma bir iddiadır. Millî demokratik devrimciler, millî devrimi, sosyalist devrimden ayırırken, bunu, yerli sanayi burjuvazisini, anti-emperyalist mücadeleye kazandırmak için yapmıyorlar. Sosyalist bir tahli yapıyorlar ve «toplumların mücadeleleri sınıf mücadeleleridir» ilkesinden hareket ederek, sınıfları ve sınıflar arasındaki gelişmeleri, sınıfların gücünü tespit ediyor ve hangi sınıf mücadelesinin hangi sınıfları birleştireceğini, hangi sınıfları yaklaştıracaklarını, hangi sınıfları tarafsızlaştıracaklarını, hangi sınıfların karşıya alınmış olacağını araştırıyor ve yarı-bağımlı bir ülkede, tarımda henüz kapitalizm-öncesi üretim ilişkilerinin hâkim olduğu bir ülkede, başarılması mümkün olan devrimin, millî demokratik devrim olduğunu görüyor ve bunun için millî demokratik devrimi öneriyor. Şimdi, Emek'in önerdiği devrime ve bu devrimin sınıf stratejisine bakalım:

Emek yazarlarına göre, anti-emperyalist mücadele, anti-kapitalist (sosyalist) mücadele ile birlikte yürütülecektir ve gene Emek yazarlarına göre, küçük bir kahntı olan feodal sınıflarla mücadele de, bu mücadelelerle birlikte yürütülecektir. Madem, anti-kapitalist mücadele yürütülecektir, ayrıca feodal kalıntıların mücadelesinin hiç bir gereği yoktur. Çünkü, anti-kapitalist mücadele, üretim araçlarının özel mülkiyet şekline yönelmiş bir mücadeledir ve mülkiyet şekli, feodal mülkiyet şekli de olsa, sosyalist mülkiyet şekline dönüşeceği için, ayrıca feodalizmle mücadele söz konusu olmamak gerekir. Şimdi sıkı durunuz ve Emek'in önerdiği geniş mücadele cephesinin (yani proleteryanın ve proleterleşmekte olan şehir küçük-burjuvazisinin, küçük ve orta köylünün, aydınların proleteryanın ideolojisinde birleşecekleri iddiasının), hangi sınıfları mücadeleye kazandırdığını, hangi sınıfları karşıya aldığını görünüz. Anti-kapitalist mücadeleden ne anlaşılır? Üretim araçlarının kamulaştırılması. Üretim araçları, tarımda, esas olarak topraktır. Ancak, toprağın millileştirilmesi (meta üretimi mevcut olduğu sürece toprağın millileştirilmesi de sosyalist üretim için yeterli değildir) şiarıyla ortaya çıkıldığı zaman, anti-kapitalist (sosyalist) şiarlarla ortaya çıkılmış olunacaktır. Tarımda toplanmış bulunan 9,7 milyon faal nüfusun, 650 bini ücretli tarım işçisi, diğerleri hiç toprağı olmayan çiftçilerden büyük toprak sahiplerine kadar uzanan geniş bir nüfus kitlesidir. Örneğin Doğu Anadolu'da, 10 ilde, (Ağrı, Bingöl, Bitlis, Erzurum, Erzincan, Hakkâri, Kars, Muş, Tunceli ve Van) 403.453 çiftçi ailesi vardır, ve 109.946 çiftçi ailesi topraksızdır, 192.537 çiftçi ailesi 0-50 dönüm, 51.559 çiftçi ailesi 51-100 dönüm, 19.004 çiftçi ailesi 101-200 dönüm, 8.056 çiftçi ailesi 200 dönümden fazla toprağı sahiptir. Yoksul köylü, hiç toprağı olmayan aileler; küçük köylü, 0-100 dönüm toprağı olan aileler; orta köylü, 101-200 dönüm toprağı olan ailelerdir.

Henüz ücretli tarım işçisi olmayan, tarım proleteryası sayılamayacak olan, kapitalizm-öncesi bağımlılığı içinde bulunan hiç toprak-sız aileler, üzerlerinde çalıştıkları toprağın sahipliğinin şahıslardan devlete intikali karşısında kayıtsız kalacaklar, yani sosyalist devrim şiarlarıyla çıkıldığı zaman, yoksul köylüler en azından tarafsızlaştırılmış olunacaktır. (Emek yazarlarının yoksullararak proleteryanın ideolojisinde yer aldığını iddia ettikleri) küçük ve orta köylüler, az veya yeter miktardaki topraklarının millileştirilmesi şiarı karşısında, derhal devrimin karşısına dikilecekler ve kendilerine müttelik arayacaklar, feodal, yarı-feodal veya kapitalist büyük toprak sahibi ile ittifak kuracaklardır. (Burada sunu

belirtelim, yoksul ve az topraklı köylüye toprak şiarı, sosyalist devrim şiarı değil, demokratik devrim şiarıdır; sosyalizmle ilgisi yoktur.) Zaten, ister sosyalist devrimde, ister demokratik devrimde, büyük toprak sahibi, iki devrimin de karşısındadır. Sosyalist devrim şiarıyla çıkıldığı zaman, tarımda, sadece 650 bin ücretli tarım işçisi —tümü bilinçlendirilip, devrime kazandırılmış olsa bile— devrimin yanındadır, ve yoksul çiftçi aileleri en azından tarafsızlaştırılmıştır, küçük ve orta köylü aileleri devrimin karşısına itilmiş, büyük toprak sahibi ile kenetlenmiştir. Sosyalist partinin, sosyalist şiarlar sayesinde, seçimde, tarım alanından toplayacağı oy, sınıfsal bakımdan ve mutlak olarak 650 bindir.

Şehre gelelim: sosyalist devrim şiarıyla ortaya çıkıldığı zaman, bilinçlenmiş ve sınıfının çıkarlarını kavramış olan proleterya, devrimin içindedir. Geniş bir kitleyi kucaklayan küçük esnaf ve zanaatçı (küçük-burjuva niteliğini muhafaza eden ve burjuvalaşma eğiliminde olan büyük kesim), küçük üretim aracı veya küçük sermayesini kaybetme korkusuyla, derhal devrimin karşısına itilmiş olacak ve anti-kapitalist şiarlarla karşıya alınmış olan yerli burjuvaziye kenetlenecek, yerli burjuvazinin işbirlikçi kesimi aracılığıyla emperyalizmle ittifak kurmuş olacaktır. Proleterya, tek başına kalmış ve şehir küçük-burjuvazisi, millî burjuvazi, işbirlikçi burjuvazi, emperyalizm ile kenetlenerek karşıya alınmıştır.

Türkiye'de, proleterya, gerçekten yalnız başına, başta köylünün desteğini kazanmadan iktidara gelebiliyorsa, karşısına aldığı bu geniş sınıf ve zümreler karşısında üstünlük sağlayabiliyorsa, ve hele öyle bir üstünlük sağlamaya, bilinçlenip birleşmeye başladığı zaman şu var olduğu iddia edilen «demokratik özgürlükler», camilerden fırlamış sopa, saplama, balta ve tabanca şeklinde üzerine yağmaya, caksak, bizim bir diyeceğimiz yok; sosyalist devrim tezini savunanlar haklıdır. Yok, bu şiar, proleterya, bütün sınıf ve zümrelerden yukarıda tek tek bahsettığımız gibi tecriit edecek, üstelik, proleteryanın da gerektiği gibi bilinçlenmesini ve güçlenmesini önleyecekse, o zaman, sosyalist devrim şiarı, meseleyi kavramış olanlar için (meseleyi kavramamışlar için değil) bir ihanet şiarından başka bir şey değildir.

Şimdi millî demokratik devrim stratejisini tesbit edelim: görüleceği gibi, millî demokratik devrim, iki devrimi içerir: millî devrim, yani anti-emperyalist mücadele, yani bağımsızlık; demokratik devrim, yani anti-feodal mücadele, yani vatandaşın siyasi bakımdan özgür hale gelmesi. Demokratik devrimde, proleterya, yoksul ve küçük köylüyü yanına alacaktır, çünkü onun yeteri kadar toprak sahibi olmasını demokratik devrim şiarı ile getirecektir. Orta köylü, demokratik devrimde tarafsız kalabilir ve fakat o da ağanın baskısından şikâyetçi ise, yer yer, yoksul ve küçük köylüyü ağaya karşı destekleyecektir. Millî devrimde ise, tarihi geleneği bakımdan millî olan şehir küçük-burjuvazisi ve orta köylü, proleteryanın yanında yerini alacaktır. Yerli burjuvazinin işbirlikçi kesimi karşımızdadır; millî burjuvazi, hiç olmazsa bu devrimde tarafsızlaştırılabilir (çünkü anti-kapitalist şiarlar'a burjuvazi tüm olarak karşıya alınmamıştır) ve bir kısmı (az da olsa) millî devrimin saflarına alınabilir.

Millî demokratik devrimde, karşıya alınmış olan sınıflar: emperyalizmle işbirliği halinde olan işbirlikçi burjuvazi, feodal, yarı-feodal ve kapitalist büyük toprak sahibi. Millî

burjuvazi hiç olmazsa tarafsızlaştırılmıştır. Yoksul, küçük ve orta köylü, şehir küçük-burjuvazisi, proleterya ile ittifak kurmuştur. Ne yapılmış oluyor? Sosyalist devrim şiarıyla karşıya alınmış olan sınıfların büyük gövdesini teşkil eden kısmı, yanımıza, kendi cephemize kazanılıyor ve karşındaki sınıfların cephesi daraltılıyor. Sosyalist devrim şiarıyla yaratılmış olan «eylemsizlik» durumu, millî demokratik devrim şiarıyla eylem kazanıyor. İşte iki devrimin stratejisi arasındaki fark budur. Bu ise, ne anti-kapitalist şiarlar içermeyen anti-emperyalist mücadelenin proleteryanın öncülüğünde yürütülebeyeceği anlamına gelir; ve ne de böyle bir mücadelede öncünün burjuvazi olduğunu peşinen kabul etmek demektir.

-V-

EMEK yazarlarının yukarıya aldığımız cümlelerini izleyen sözlerine bakınız: «... burjuvazi öncülüğünde yapılan anti-emperyalist mücadelenin yürütülmesi ve başarıya ulaştırılması mümkün olsa bile, kısa bir süre sonra tekrar emperyalizme kucak açtığı yakın tarihimizin bize öğrettiği bir gerçektir.» Bir cümleye sığdırılmış yanlışların hangi birini tartışacağımızı insan adeta şaşırıyor. Yazının bir yerinde, «yerli sanayi burjuvazisini anti-emperyalist mücadeleye kazanmak için bu mücadele(yi) sosyalist mücadeleden ayırmak» istendiğini yazıyor, bir başka yerde «yerli burjuvazi işbirlikçi durumda olmasa bile, kurulu düzenin devamı bakımından emperyalizmde bir destek ve garanti görmek, bundan ötürü de emperyalizmle mücadelenin bindiği çalı kesmek olduğunu bilmekte» denilmekte, ve yukarıdaki cümlede, bir ihtimal de olsa, burjuvazinin önderliğinde anti-emperyalist mücadelenin yürütülmesinin ve başarıya ulaştırılmasının mümkün olacağı varsayımı üzerinde durulmaktadır. Hem varlığını emperyalizme borçlu bir millî burjuvazi olduğunu iddia edeceksin ve hem de burjuvazinin anti-emperyalist mücadelede öncü olabileceği ve anti-emperyalist mücadeleyi gerçekleştirebileceği varsayımı üzerinden yorum yapacaksın. Vazgeçtik gelişlerden, cümledeki yanlışlara bakınız: Emek yazarlarına göre, «yakın tarihimizin bize unutulmaz bir ders» vardır ve bu dersin özündeki vakıa nedir bilirmisiniz? Türkiye'de, burjuvazinin öncülüğünde böyle bir anti-emperyalist mücadelenin verilmiş olduğu iddiasıdır. Sıkı tutunuz kendinizi, Ulusal Kurtuluş Savaşımız, burjuvazinin öncülüğünde verilmiş bir anti-emperyalist mücadeledir. Erzurum'da Maraşta, Gaziantep'te, Urfa'da burjuvazi şahlanıyordu, 19 Mayıs 1919'da burjuva ideolojisinin lideri Samsun'a çıkıyor ve Erzurum, Sivas Kongreleri ve Büyük Millet Meclisi burjuvazinin önderliğinde ve onların temsilcileri tarafından yapıyor, yönetiliyordu. Daha dün kadar millî demokratik devrim tezini götürmek için Aybar kligi millî burjuvazinin varlığını kabul etmiyordu, bugün ise, Aren kligi 1919'da, ulusu kurtaracak öncü bir burjuvazinin mevcudiyetini iddia edebiliyor ve Ulusal Kurtuluş Savaşının şerefini burjuvaziye malediyor. Biz Ulusal Kurtuluş Savaşının nitelikleri üzerinde daha önce uzun uzadıya durduğumuz için burada ayrıca durmayacağız. Yanlış sunu söyleyelim: Ulusal Kurtuluş Savaşı, emperyalist-sermaye ile ittifak kuran feodal kurumların (Saltanat ve Hilâfetin), emperyalizm - feodalizm ittifakına karşı mücadele ederek, aynı zamanda, Hristiyan-İslâm çatışmasına dayanan (Anadolu'da yer yer başlayan ve aşiretleri kucaklayan) feodal gelişmelerin desteğine dayanarak yürüdü. Gâvura karşı hocalar, gâvura karşı müslüman aşiretler; Ulusal Kurtuluş Savaşı'na karşı yabancı sermaye ile kenetlenen Saltanat ve Hilâfet ve hilâfete bağlı kurumlar. Ama savaş, burjuvazinin önderliğinde değil, küçük-burjuva kökenli asker-sivil aydın zümrenin önderliğinde yürütüldü ve mücadelenin temel insan gücünü şehir ve köy küçük-burjuvazisi yoksul köylü teşkil ediyordu.

Adana'da bir açık oturum

TÖS Adana Şubesi kendi salonunda 27 Mayıs 1969 gecesi, 27 Mayıs ve Anayasa üzerine bir açık oturum düzenlemiştir. TÖS Şube Başkanı M. Emin Tunçbilek'in yönetici olduğu bu açık oturumun TÖS adına Av. Tuğrul Çelik, Demokratik Devrim Derneği adına Necati Aykaş, Toplumcular Derneğinden Alev Ateş ve o gece misafir bulunan Ankara Fen Fakültesi Öğrenci Cemiyeti Başkanı Ömer Özer Turgut katılmışlardır.

TÖS adına ilk sözü alan Tuğrul Çelik, «27 Mayıs hareketi, hukuka bağlılık düşüncesinden ve uygulamasından uzaklaşan, keyfi tutum ve davranışları ile ulusun birliğini, beraberliğini tehlikeye düşürecek girişimlerle meşruluğunu yitiren bir iktidarın Ulusun zinde kuvvetlerince düşürülmesidir» diye söze başlamış, «bu hareketin mutlu sonucu, demokratik hukuk devletinin bütün hukuki ve sosyal temelleri ile kurulmasını ve işletilmesini öngören ANAYASADIR» demiştir. Çelik daha sonra konuşmasına devamla, «Anayasa her maddesi, her ilkesi ile daha adil, daha ileri bir toplum düzeninin kurulmasını emretmektedir. Toplumun Anayasa doğrultusunda değiştirilmesi devrimci bir savaştır. Anayasanın 37. maddesi toprak reformunu öngörmektedir. Bu madde 9 yıldır uygulama yeri bulamamıştır. Bu madde uygulansa Köylü - Toprak ilişkileri bir güzel düzene girer. Bu maddenin ihmalî de giderek bir anayasa ihlali olabilir. Topraksız köylünün toprağa kavuşması, ekonomik bağımlılıktan

kurtuluşu, ülkedeki feodal düzeni ortadan kaldıracak, o zaman sandıktan çıkan oylar kişinin serbest ve bilinçli istem ve iradesi olacaktır» demiştir. Tuğrul Çelik, «Türk halkı olarak Atatürk ilkelerinin ve devriminin son halkası anayasa ile hak ve özgürlüklerimizin korunduğunu bilelim. Özgürlüğe, adalete ve erdeme âşik uyanık insanlar gibi Anayasayı koruyalım» diyerek konuşmasına son vermiştir.

Demokratik Devrim Derneği adına söz alan Necati Aykaş, «27 Mayıs'ı ve Anayasasını değerlendirebilmek için gerilere gitmek, 27 Mayıs'ı ve Anayasa'yı meydana getiren nedenleri araştırmak gerekir» diye söze başlamış, 2. Dünya Savaşı içinde palazlanan yerli burjuvazi ile toprak ağalarının 1950 seçimleriyle iktidarı ele geçirdiklerini, halkın bu harekete katılmış olmasının, hareketin bir halk hareketi olduğuna kanıt teşkil etmeyeceğini söylemiştir. «Savaş sonrası gücünü hissettiren ve politik iktidarı etkileyen bu sınıflar, 1950 de iktidarı tam olarak ele geçince, ilk işleri uluslararası emperyalizmle, özellikle Amerikan emperyalizmiyle kucaklaşma kolmuştur» diye devam eden Aykaş, «politik iktidarları şu veya bu partinin iktidarı olarak değerlendirme alışkanlığından kurtulmalı, belli sınıf ve zümrelerin hâkimiyeti olarak görmeye alışmalıyız» demiştir.

Altyapıda köklü dönüşümleri gerçekleştiremiyen Asker - Sivil - Aydın zümrenin, bir üst yapı kurumu olan Anayasa ile bunları yapmak istediğini, sonuç olarak da Türkiye'nin altyapısıyla çelişen bir Anayasa meydana geldiğini, söyleyen Aykaş, «Genellikle son tahlilde üst yapı kurumları o toplumun alt yapısına bağlıdır ve bunlar birbirleriyle uyumlu olurlar. 27 Mayıs Anayasası, biraz evvel anlattığımız nedenlerle, altyapıyla olumlu yönde gelişik yani altyapıya göre devrimci ve ilericiydi. Bu nedenle bugünün koşullarında Anayasa'ya sahip çıkmak, Anayasa'yı savunmak, devrimci eylemdir. Anayasa'nın öngördüğü köklü dönüşümleri (Toprak reformu gibi) gerçekleştirebilmenin tek yolu emekçi halkın bilinçlenmesi, örgütlenmesi ve devrimci eylemidir. Anayasa ile devrim eylem Türk tarihinde ilk defadır ki meşrulaşmaktadır. Bunun kıymetini bi-

lelim. Anayasa'ya karşı olan, Anayasa'dan ve öngördüğü dönüşümlerden rahatsız olan sermaye çevreleri ve toprak ağaları, bu karşı devrimci nitelikleri ve eylemleriyle gayrimuşru durumdadırlar. Anayasa'yı savunmak, Anayasa'nın tanıdığı bütün hak ve özgürlükleri sonuna kadar kullanmakla olur. Tam bir gerçekçi gibi hareket edip, ÖZLEM İLE GERÇEĞİ BİRBİRİNE KARİŞTİRMADAN, Anayasa'nın öngördüğü dönüşümlerin uygulanması yolunda eylem, bugünün Türkiye'sinde devrimci eylemdir» demiştir.

Açık oturumun üçüncü konuşmacısı Ömer Özer Turgut, genel olarak değerlendirmelerde Necati Aykaş'la beraber olduğunu söylemiş ve içinde bulunduğumuz durumu iyi değerlendirmek için birinci Millî Kurtuluş Savaşı yıllarına kısaca bir göz atmak gerektiğini belirtmiştir. Kurtuluş Savaşında silâhla bizi yenemeyen emperyalizmin, daha sonra işbirlikçi hâkim çevreler yoluyla tekrar ülkemizi ahtapot kolları arasına aldığı söylenmiş, emperyalizme karşı direnen herkesin Anayasa'ya sıkı sıkı bağlı olduğunu, Gençlik kesiminin işgal ve boykot hareketlerinde özellikle Anayasa'ya sahip çıkarak emperyalist eylemini sürdürdüğünü ifade etmiştir. Ömer Özer konuşmasına devamla, Hâkim çevrelerin Anayasa'dan hoşlanmadığı için onu değiştirmek üzere harekete geçtiklerini belirtmiş, Bağımsız Türkiye'nin kurulmasından yana olan bütün devrimci güçlerin Anayasa'nın değiştirilmesine kesin olarak karşı çıktıklarını belirterek, İkinci Kurtuluş Savaşımızın ilk meşalesinin, ODTÜ Commer'in arabasını yakan gençlik tarafından parlatıldığını söyleyerek konuşmasına son vermiştir.

Konuşmasının son bölümü geniş bir ilgi ile izlenen Ömer Özer Turgut'tan sonra söz alan Alev Ateş, 27 Mayıs'ın anti-emperyalist ve anti-kapitalist bir karakter taşıdığını ileri sürmüştür.

Açık oturumun ikinci turunda söz alan Necati Aykaş, Alev Ateş'in Marksist literatürde devrimin antikapitalist ve antiemperyalist olarak tanımlanmasını kesin olarak yanlış olduğunu söylemiş, böyle bir tarifi bizleri yanlış tahlil ve değerlendirmelere götüreceğini ifade ederek, 27 Mayıs Anayasa'sı antiemperyalist ve antifeodaldır, diyerek sözlerine son vermiştir.

-VI-

FMEK yazarları, aynı görüşe bağlı kalarak; «...sosyalistler bu kimlikleriyle (sosyalist kimlikleriyle) yer vermeyen geniş cephecilik gibi eylem türleri de ... geçersizdir» demektedir. Burada, millî demokratik devrim tezinin geniş cephe stratejisi, bakınız ne kılıklara giriyor: devrimci eyleme, sosyalistlerin, kendi kimlikleriyle yani «sosyalist» olarak katılamayacağı iddia edilmiş oluyor ve geniş cephe, Emek yazarlarının burada açıklamadığı bir şekilde, fakat gene millî demokratik devrim tezinin karşısında bulunan klikler tarafından, su veya bu partiyle ve su veya bu liderle bir ittifak olarak gösteriliyor. Hatta, bazı parti liderleri, bildiri ve konuşmalarında, bu ittifak teklifini, reddedince, bizim muarızlarımız neşeye doluyorlar, senlik gösterileri yapıyorlar.

Millî demokratik devrim tezi, ne amaç olarak sosyalizme karşı çıkmaktır ve ne de devrimci eylemde sosyalistleri örtmek, maskeleyerek teşebbüsüdür. Millî demokratik devrim tezi, emperyalizmin, feodalizmin, burjuvazinin veya küçük-burjuvazinin tezi değil, proletaryanın ideolojisine bağlı olanların, yani sosyalistlerin tezidir. Millî demokratik devrim tezi, sınıf mücadelelerinden hareket etmekte ve sınıf mücadelelerine diyalektiği uygulamakta, yani sosyalist metotları içermektedir. Millî demokratik devrim tezi, sosyalizmi kurmaktan kaçma tezi değil, aksine, devrimci hareketi eylemsizlikten kurtarmak, içine düştüğü gevezelikten kurtarmak ve devrimci eyleme yöneltmektir. Millî demokratik devrim tezi, sosyalizmi kurma eyleminin karşısına çıkmak değildir; yarı-bağımlı bir ülkede, demokratik özgürlüklerin tamamlanmadığı bir ülkede, sosyalizmin, millî ve demokratik devrim tamamlanmadan kurulamayacağını, sınıfsal tahlille dayanarak ortaya

koymaktır. Millî demokratik devrim tezi, sosyalizmi örtmemekte, sosyalist tahlil ile ortaya çıkmaktadır; ve bu tezin öncülüğü sosyalistler tarafından yapılmaktadır. Sosyalist bir örgüt, elbette; ama, sosyalist örgütün bu dönemde doğru stratejisi, millî demokratik devrimdir. Ya «sosyalizm için mücadele» şiarları altında eylemsizlik (sağ sapma), ya da sosyalist devrim ortamı yokken «sosyalizm için mücadele» şiarlarıyla eyleme girmek ya ni başarısız bir macera (sol sapma). Bu devrimci eylem değildir; devrimci eylem, mutlaka sosyalizm için mücadele tezleriyle, gevezelikle vakit geçirme veya neticesiz maceralara atılma değildir, toplumu ileriye götüren eylemdir; toplumun ileriye doğru her adımı, bizi sosyalizme götürmeyebilir, ama bizi sosyalizme bir adım yaklaştırır. Toplumu ileriye götürecektir eylem stratejisi ise bu dönemde, millî demokratik devrim stratejisidir.

-VII-

SİMDİ «geniş cephe» meselesine geçebiliriz: geniş cephe, yukarıda da açıklandığı gibi, sınıflar arası bir ittifaktır ve sınıfların ortak dâvasını amaç edinen şiarlar sınıfları bir cepheye birleştirebilir. Bir sınıfın zararına olan veya bir sınıfın çıkarlarını kapsamayan şiarlar, ya o sınıfı karşıya itecek, veya o sınıfı tarafsızlaştıracaktır. Geniş cephe, sınıf ve zümreleri ittifaka çağırır; bazı parti liderlerini değil. Bugün, sosyalist parti, proletaryayı kendi sınıf çıkarları için birleştirmeye çağırıyor; fakat bakıyorsunuz, proletaryanın yoğun olduğu Zonguldak'ta, Kırıkkale'de, Karabük'te, AP, proletaryadan önemli miktarda oy almıştır, CHP oy almıştır. Proletaryanın sınıf bilinciyle doldurulması, kendi sınıfsal çıkarlarını savunan partiye çağırılması nasıl TİP'in AP ile, CHP ile işbirliği etmesi anlamına gelmiyorsa; aynı şekilde, millî demokratik devrim için sınıf ve zümrelerin bi-

linçlendirilmesi ve sınıflar arasında ittifak kurmak tezi de parti liderleri ile değil, sınıflarla ittifak kurmak anlamındadır. Ya da bu ittifak tabanı ile sınıf bilincine ermiş sınıflı partilerin, kendi çıkarları çevresinde ittifakıdır. Henüz proletaryanın ve köylü kitlelerin çoğunun, işbirlikçi burjuvazinin ve toprak ağalarının partisinde kümelendiği, ve henüz köylülerin ve proletaryanın önemli bir kısmının, içinde burjuvazinin ve toprak ağalarının bulunduğu bir partide kümelendiği, ve henüz liderlerinin tutumlarıyla tabanın çıkarları arasında sınıfsal çelişkiler bulunduğu çok partili bir ortamda, sınıflar arası ittifakın, bu partilerin liderleriyle «tokalaşma» olmadığı, olamayacağı açık değil midir? Biz, sınıfları ittifaka çağırıyoruz ve sınıfları bu açıdan bilinçlendirmeye istiyoruz — kim bilinçlendiriyor? Sosyalistler. Her geniş sınıfı kucağına alan parti liderleri, gayet millî demokratik devrim doğrultusunda bir ittifaka yanaşırlarsa, biz bu davranışı da, devrimci eylem için bir kazanç, bir fırsat sayarız. Ama bundan, proletaryanın inisiyatifi, küçük-burjuva partilere terk etme anlamı katıyen çıkarılmamalıdır.

Biz, önümüzdeki devrimci eylemin, millî demokratik devrimden geçeceğini iddia ediyoruz; biz, millî demokratik devrim stratejisinin, bu devrimden çıkarı olan sınıfların ittifakına dayandığını söylüyoruz; ve biz, bu sınıfları bilinçlendirmeye yönelik her hareketi devrimci eylemin bir parçası sayarız. Buna karşı, bazı parti liderlerinin, «biz, sizin müsterek cephe teklifinizi reddederiz» demesine hiç önem vermeyiz. Çünkü bizim için şahıslar, kucakladıkları sınıfların çıkarlarını dile getirdikleri zaman o sınıfların liderlerdir; yoksa o sınıfların çıkarlarına aykırı görüşleri, kucakladıkları sınıflara telkin ediyorlarsa, o sınıfların liderleri sayılmazlar; biz, bu çelişkili durum karşısında, bizzat o sınıflara bu çelişkiyi anlatmak, o sınıfların çıkarları etrafında toplanarak ittifak kurmalarını sağlamak için mücadele ederiz.

Gérard Chaliand'ın bu incelemesi, Le Monde Diplomatique'ten çevrilmiştir. İlginc incelemenin tamamını yayınlamayı faydalı görüyoruz.

EL FETH'in Zaferi

Gérard Chaliand

«Filistin Kurtuluş Komitesi», Kahire'de yaptığı toplantıda yeniden 11 kişilik bir «Yönetim Kurulu» [1] seçti. Bu komitenin seçilişi El Feth'e, diğer «Filistin Kurtuluş Teşkilatları» na karşı bir üstünlük sağladı. Bu komite'nin konferanslarını F.P.L.P. (Filistin Kurtuluş Halk Cephesi) ve A.L.P. (Filistin Kurtuluş Ordusu) boykot ettiler. Onlar, «Filistin Millî Konseyi'nin» 105 üyeliğinden 33 ünün El Feth'li olmasına karşıydılar. (F.P.L.P. üyeliği 12, A.L.P. üyeliği ise 5 idi). Fakat ne olursa olsun El Feth, ağırlığını koyarak diğer teşkilatların önemli bir miktarını da etrafına toplayıp bir millî kurtuluş teşkilatı olan O.L.P.'yi kurmayı başardı. Arap devletleri tarafından 1964 de İskenderiye'de kurulan bu teşkilat her bakımdan yetersiz olmuştur. El Feth'li «Yasir Arafat» başkanlığa gelince ilk işi, kendinden önceki başkan Hamuda'ya tahsis edilmiş olan iki lüks arabayı satmak oldu. Şüphesiz ki bu yeni teşekkül çok nazik bir yapıya sahip ve yoğun bir çalışmaya gerektirmektedir. Esasında yeni O.L.P.'yi meydana getiren örgütler: El Feth, Saika. Suriye'ye bağlı Baasçı grup, eski O.L.P. üyeleri ve bu örgütlerin her birine az çok sempati duyan müstakil üyelerdir.

Biraz gerilere giderek O.L.P.'yi meydana getiren örgütlerin durumuna bir göz atalım: 5 Haziran 1967 bozgunu arefesinde sadece üç Filistin organizasyonu vardı. Arap devletleri tarafından meydana getirilmiş olan eski O.L.P., El Feth, şimdiki F.P.L.P.'nin çekirdeği olan küçük bir organizasyon: (yurda dönüş kahramanları —Abdal El Uda—)

— Eski OLP (Millî Kurtuluş Teşkilatı) —

O.L.P. 1964 de «İskenderiye Arap Zirvesi» tarafından İsrail'ilerin, Şeria nehri yatağını değiştirme tasavvurlarının belli olduğu zaman kurulmuştu. Başkan Nasır, Kral Faysal, Albay Bumedyan ve Başkan Burgiba tarafından kurulup, bütçesi Arap devletlerince finanse edilen bu örgütün başkanlığına Ahmet Şukeyri getirildi. Arap devletleri rejimlerine sıkı sıkıya bağlı olan O.L.P.'nin her bir bürosu bir Arap devleti siyasetine bağlı idiler. Ordusu A.L.P. (Filistin Kurtuluş Ordusu), Arap devletleri ordularının bir parçası olup karargâhları Bağdat'ta bulunuyordu. O.L.P., öteki Filistin kurtuluş organizasyonlarına devletsiz bir dışişleri bakanlığı olarak niteleniyor ve bu teşkilat için, Filistin'lileri içine çekmek isteyen ahlâksız, dirayetsiz bir sünger diyorlardı. 1967 Haziranı, A.L.P. için büyük bir bozgun oldu. Kâşık ordunun yanında bir kurtuluş komando birliği kardular. Yeni O.L.P.'nin kurulduğu son kongreye kadar komiteilerinin her bir üyesine bir «Birleşmiş Milletler görevlisi» maaşını verdiler. Bürolarında görevli her memur bir «Büyük Elçi» havasındaydı. Üyelerden Birleşik Arap Cumhuriyetlerine mensup olanların maaşlarını, karaborsada iki katına satabilecekleri Beyrut şehrine gelip alıyorlardı. A.L.P. kadrolarının bü-

[1] Yasir Arafat: (El Feth'li Başkan), Muhammed Najar: (El Feth'ten), Faruk El Kadduni: (El Feth'ten), Kaled El Hasan (El Feth'ten), Yusuf El Burji: (Saika teşkilatı'ndan), Ahmet El Şehabi: (Saika), İbrahim Bakır, Kemal Nasır, Hamid Abuzet: (müstakil, fakat El Feth taraftarı üyeler), Yasir Amr: (müstakil, Saika taraftarı), Abdul Mecit Şuman: (Müstakil, teşkilat «Mutemed» i).

yük bir kısmı Ürdün'de durmuyorlar, her bir ünite, bağlı oldukları Arap ülkesinde bulunuyor. Bir A.L.P. subayı 180 dolar maaş ve 60 dolar da harcama, prim v.b. alıyordu.

1967 Haziran bozgunundan önce attığı nutuklarla şöret yapan Ahmet Şukeyri'den sonra O.L.P. Yahya Hamuda idaresine verildi. O.L.P.'nin Ürdün'deki bir kaç birliğinin dışında Filistin'de hiç bir hatırı sayılır teşkilatı yoktu. Bu teşkilat içerisinde Yahya Hamuda taraftarları, Şukeyri'yi tutan O.L.P.'deki yöneticiler ve A.L.P. ile irtibat kurmaya çalışan Ebu Garbia taraftarları sürekli bir çekişme halindeydiler. A.L.P. taraftarları O.L.P. mekanizmasını ele geçirmek istedilerse de başarıya ulaşamadılar. Bu yüzden Filistin 1969 kongresine katılmadılar.

A.L.P.'nin askeri 15.000 civarındadır. El Feth'in otoritesi altında bulunan O.L.P. bu kuvvetleri tekrar kendine bağlamaya çalışacaktır. Beri yandan Arap ülkelerinden bazılarının Filistin ana mukavemet teşkilatını ikiye bölen bu örgütü mali yönden desteklemeleri de mümkündür.

— Gerçek bir Filistin mukavemetini yaratabilmek için geçen on sene —

1948 Hicretinden beri El Feth ilk müsbet Filistin hareketidir. Ürdün'e sığınmış Filistinlilerin bile gelenekçi bir organizasyonu yoktur. 1952 ye kadar, Birleşmiş Milletlerin kendileri hakkında vereceği kararı beklemekten başka hiç bir iş yapmamışlardır. 1949 da Birleşmiş Milletlerin mültecileri Filistin'e tekrar yerleştirme teklifine İsrail'iler, oradaki Yahudi çoğunluğu muhafaza etmek düşüncesiyle karşı durmuşlardır. 1952-1953 döneminde Yakın-Doğu Arap ülkeleri siyasi partilerinin (Meselâ Baas Partisi, Milliyetçi Arap Hareket Partisi gibi) birer kolları da Filistin'de vardı. 1948 Harbi yenilgisinden sonraki aşağılanma duygusu bir kısım Filistinlileri Müslüman Kardeşler Teşkilatına, bir kısmını da Ürdün Komünist Partisine girmeye itti. 1956 daki Mısır'a karşı İsrail, İngiliz, Fransız üçlü saldırısına kadar bir Millî Filistin organizasyonu çekirdeği bile yoktu. Gazze bölgesi bir kaç ay İsrail askeri işgalı altında kaldı. İşte orada şimdiki El Feth örgütünün yöneticileri meydana çıktı. Bunlar haklarının ancak Filistinliler tarafından korunacağını bilincine varan öğrenciler ve küçük burjuva gençleri idiler. İlk hareket akıntıya kadar yavaş bir gelişme idi. 1957-58 senelerinde Nasır idaresinin etkisi ile söylenmiş ve şimdiki Mısır-Suriye Birliği için doğuran sloganlar burada da benimsenmişti.

Hiç şüphe yok ki rejimler arası rekabetin keskinleştiği 1957-67 dönemindeki kadar hiç bir dönemde Arap birliğinden bu kadar çok söz edilmemiştir. Araf birliği fikri o kadar yaygın bir haldedir ki bu, üzerinde durulması gereken bir gerçeği dile getirir. Karşılıklı iç etkenler ve siyasi hareketlerin karma-karışık oluşu —bu siyasi fikir hangi Arap devletine ait olursa olsun— dikkat çekicidir: Nasırcı ceryanlar, Baası ceryanlar, Milliyetçi Arap hareketleri v.d.. Bu durumda Filistin millî sorunu kolayca ortaya konamıyordu. Üstelik bir yandan Arap birliği ideali, öte yandan İsrail'in varlığı bir çok rejimlere, halkların demokratik özlüklerini dış hedeflere ve bir yabancı düşmana yöneltilme olanağını da sağlıyordu. Bu yüzden bazı Arap devletleri El Feth militanlarını CEMTO casusluğuyla itham ettiler. 1967 y. kadar Filistin Mukavemet Teşkilatı büyük bir

gizlilik içinde geliştirdi. Bu gizlilik İsrail'e karşı olmaktan ziyade Arap devletlerine karşıydı. Çünkü Filistin militanlarının başına Arap devletleri tarafından bir çok işler getirilmisti. Hapislik ve daha beteri. El Feth, ilk militanların 1965 de bir Ürdünlü asker tarafından öldürüldüğünü hiç bir zaman unutmadı.

1961-62 de meydana gelen iki olay mukavemet hareketlerine hız vermişti: 1961 deki Suriye-Mısır birleşmesi, 1962 de uzun bir savastan sonra özgürlüğüne kavuşan Cezayir olayı. O tarihlerde bir çok milliyetçi Filistin ortaya çıktı. Daha önce yani 1958-61 seneleri arasında El Feth aydınlar camiasında bir siyasi organizasyon kurmaya çalışılıyordu. 1962 den sonraki hareket bütün gücünü askeri organizasyon kurmaya verdi; Filistin'i kurtarma hareketi. Bu amaçla El Asiya (Kasirga) askeri organizasyonu doğdu. 1963-64 de B.M.'lerin mültecilerin durumunu incelediği sırada Arap zirvesi Kudüs'te Mayıs 1964 de yaptığı ilk Filistin kongresinden sonra O.L.P.'yi kurmaya karar verdi. El Feth üyelerinin de katıldığı bu toplantıda hareket silâhlı eylemin gerekli olduğu kararına vardı.

— «FOCO» stratejisi —

El Feth, O.L.P.'nin ağır mekanizmasını aşip silâhlı savaş inisiyatifi ele alarak Filistin millî hareketini Arap rejimlerinden özgür hale getirdi. İlk komando hareketi 10 Ocak 1965 de gerçekleşti. Arap devletleri İsrail'ilerle savaşa henüz hazır olmadıkları gerekçesi ile bu hareketi tasvip etmediler. Ürdün, sınırları içindeki Filistinlilerin İsrail'e saldırısının sakıncalarını hesap ederek ştatükonun bozulmasından kaçınırken, Birleşik Arap Cumhuriyetleri de kendi otorite alanı dışındaki örgütün, kendilerini bir harbe sürükleyecek hareketlerini hoş görmüyorlardı. Ürdün polislerinin mülteciler üzerindeki sıkı kontrolü hesaba katılırsa siyasi çalışmanın güçlüğü kolayca anlaşılır. Küba terminolojisine göre Filistin mukavemeti bir «FOCO» gibi peşinde sürüklemek istedikleri halkı siyasi yönden hazırlamadan silâhlı eyleme geçiş şeklinde başlar. Oysa ki «FOCO» stratejisi, Latin Amerika'daki sınıflar mücadelesinde örneğini gördüğümüz gibi yetersiz gözükürken, Filistin mukavemetinin silâhlı çekirdeği, bir millî hareket çerçevesi içerisinde ve Arap ordularının bozgunu sonucu başarı kazanmıştır. Elbette ki bu strateji gelişigüzel seçilmedi. Şartların gelişimi bu stratejiyi gerekli kıldı. Çekirdeğini El Feth'in teşkil ettiği bu millî hareket iki senelik çalışma neticesi yetiştirdiği komandolarla kendisini vazgeçilmez bir güç olarak kabul ettirdi.

Buna paralel olarak 1966 sonuna doğru meydana gelen «Yurda dönüşün kahramanları» organizasyonu ve «Arap milliyetçi hareketi» nin Filistin kolu beraberce Kasım 1967 de F.P.L.P. (Filistin Kurtuluş Halk Cephesi) ni kurdular. O.L.P. ile üç Filistin hareketi yavaş yavaş Filistin sorununun sessizlik duvarını yıkıp meseleyi ortaya koydular. El Asifa, milliyetçi Arap hareketinin askeri kolu ve misilleme gençleri (Sebeb El Tahrir) 1967 başında mücadeleye hız verdiler. O zamana kadar Filistin halkı mukavemete kayıtsızdı. Bu arada İsrail ordusu kendi stratejisi gereğince Arap ülkelere saldırıda bulunuyor, (Ürdün'e hava akınları, Suriye'yi tehdid) böylece Arap devletlerinin Filistin mukavemet hareketini kırmalarını sağlayacağını hesap ediyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

Almanya'da Ulusal Gençlik Kongresi toplandı

19 Mayıs Ulusal Gençlik Bayramı Braunschweig'da dört gün süren bir kongre ile kutlandı. Almanya Türk Öğrenci Federasyonu'nun (A.T. Ö.F.) düzenlediği bu devrimci kongreye dokuz öğrenci derneği katıldı. Bunun dışında, devrimci öğrenci ve işçiler grupları halinde kongreye katıldılar. 100'ü aşkın öğrenci ve işçinin katıldığı kongrenin ilk gününde Türkiyemizin iktisadi ve sosyal yapısı üzerinde konuşmalar ve tartışmalar yapıldı. İlk günün programında,

Tarihsel gelişme,
Feodal yapı ve toprak reformu,
Yabancı sermaye,
İktisadi yapı,
Türkiye'deki Amerika,
Gerici akımlar,

üzerinde uzun uzun tartışıldı. Sonuç özdü: Bu şartlar içerisinde tek kurtuluş yolu devrimdir.

Kongrenin ikinci gününde «Kurtuluş Savaşımız ve Üçüncü Dünya» konusunda millî kurtuluş savaşı öncesi fikir ortamı ve kurtuluş savaşında stratejik olanaklar incelendi. Daha sonra emperyalizmin taktik ve stratejilerinin değişmesi, emperyalizme karşı koyuş şekillerinin gelişmesi, ve 1830'dan bu yana Türkiye'de kültür sömürçülüğü üzerinde konuşulup tartışıldı. Kongrenin özellikle ilgi çeken konuları bunlardı ve

üçüncü günün «Devrim ve Gençlik» konulu programına tesir etti. Devrim sorunları ve gençlik, gençliğin devrimsel gücü, ve bugünkü Türk gençliğini devrimci mücadeleden alıkoyan sosyopsikolojik faktörler konuları tartışılırken kongreye katılan devrimci gençler konuşmacıların sözlerini alkışlarla sık sık kestiler. Kongrede tek umut, kurtuluş üzerinde tek çözüm vardı: Devrim. Kongre sonunda oy birliği ile onaylanan bildiride şöyle deniyordu:

«Türk Halkı bundan 50 yıl önce, «bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı» (K. Atatürk), tarihin ilk KURTULUŞ SAVAŞINI başlatmıştı.

Fakat geçen zaman içindeki gelişmeler halkımızı bugün ağaların, işbirlikçi çevrelerin ve onların dayandığı emperyalist kuvvetlerin ege-menliği altına sokmuştur.

27 Mayıs devriminin getirdiği Anayasa ile açık gelişki içinde bulunan bu güçlerin, yapı ve amaçları icabı, bu anayasanın gerektirdiği bir demokrasiyi gerçekleştiremeyecekleri ortadadır.

Bu anlamdaki bir demokrasinin gerçekleşmesini engelleyen ağalık düzeni yanında, ülkemize ağlarını ören emperyalistler ve onların yurt içi ortakları, kendi çıkarları uğruna, Türk Halkını İNSANCA YAŞAMA olanaklarından mah-

rum bırakıyorlar.

TÜRK HALKININ KURTULUŞU BU BOZUK DÜZENİN DEĞİŞMESİNİ ŞART KILAR.

Ancak, ülkemizi içine soktukları çıkmazlar karşısında halkımızın haklı direnişi, bu egemen çevreleri her geçen gün daha da şiddetlenen zor-bahklara itmektedir. Ve bu çevreler, kendi çıkarlarını koruyabilmek yolunda bu direnişi bastırabilmek için kardeşi kardeşe düşürmekten dahi çekinmiyorlar.

Yurt dışındaki öğrenci ve işçiler üzerinde uygulanmak istenen **BASKI DÜZENİ** yine aynı yoldaki davranışların açık örneklerindedir.

Yurt dışındaki Türk öğrencileri, ortadaki **bozuk düzenin değişmesi uğruna** bütün güçleriyle mücadele etmeyi, Türk Halkına karşı, yerine getirilmesi gereken en kutsal bir ödev bilirler.

Bu mücadelenin, aynı eylem içinde bulunan, yurt dışındaki Türk işçileri ile bir arada yürütülmesi **zorunludur**.

Mücadelemiz, Türkiye'deki bütün halktan yana güçlerin sürdürdüğü ana devrimci eylemin ayrılmaz bir parçasıdır.

YAŞASIN GELECEĞİN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE'Sİ»

Demokrasi ve gölgeler

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

(Başaralı 3. sayfada)

Birinci Kurtuluş Savaşı'nın muzaffer kumandanı Sayın İ.F. Paşa, bundan ürkmemelidir. «Huzur» duymalıdır. Birinci Kurtuluş Savaşı'nı da Başkumandanı olan Mustafa Kemal'in, Cumhuriyeti ve Bağımsızlığı ilelebet emanet ettiği Türk gençliği yaşlıların yerini almaktadır. Yaşlılara düşen, öğrendikleri tecrübelerinden yanlış sonuçlar yorumlamamaktır. Birinci Kuvayimilliciler kaç yaşında idiler, hele şimdiki gençliğe oranla ne başta idiler? Öyle iken, bir sınıra dek başarı o zamanın «Genç Türkler»inde kaldı.

Finans-Kapital «şartsız kayıtsız hâkimiyet» inin ilk 10 yıllık «Dalâlet İhanet»i daha fazla sürmedi: 27 Mayıs gençliği, Türkiye'yi Şeyh Said'i Kürdilerle: Bağdad'ın Nuri Başa Essaitleri Irak'ı, Acem Şahının Molla-Çarlar İran'ı yapmak isteyen «Tehlikeli mâcera»lardan kurtaran sıçrayışı başardı. İnönü'ye kalsaydı, Topkapı'da bir Finans-Kapital uşağının Polis himayesinde attığı taşla ölür kahrdı.

Finans-Kapital yılmadı. Daha ikinci «Dalâlet-İhanet» 10 yılını doldurmadan, Kosova Harbi'ndeki M.İoş Kaploviç gibi ayaklarına kapandığı 27 Mayıs'ı, arkadan, hem de bir Birinci Kurtuluş Savaşıcısının iyi dileklerini kullanarak hançerlemeye girişti, girişiyor, girişecek. Sayın İ.F. Paşa, Bayar iktidarda iken: «Biz bu memleketi sokakta bulmadık» diyecek duruma sokulmuştu. Toleransını, insancıl sefkatini yaşlı akbabalara değil, ilerici gençliğe, gerilikle kıvranan Türkiye fakir fukarasına saklasın. 27 Mayısçıları da: «Bu Anayasayı sokakta bulmadılar, bu Milleti Amerikan kasalarında keşfetmediler.»

Amerika'nın Gölgesi

Finans-Kapital sırtını NATO Başkomutanı emrindeki Amerikan üslerine dayadıkça, Türkiye'de «Huzur» kuruntudur. Gençliğin, Adaletin, Ordunun güneşini enselerinde duyanlar, yerdeki gölgelerini, Demokrasiye düşmüş «Silâhların gölgesi» diye tanııyorlar. Dürrizade fetvalarını, Kürt Mustafa Paşa sıkı yönetim kararlarını bilen bir tecrübeli komutan, yerini nasıl «Sine-i Millet» (Ulusun bağı) dururken, Tekelci sermayenin, Bayarların, Demirellerin koltuğunda bulur? CHP'nin bu acıyı asker-sivil Türk gençliğine tattırmaya hakkı yoktur ve onunmalıdır. Yakıştıramıyoruz.

Her iyi dilekli yaşının övünmesi, sevinmesi gereken gençlik rönesansı, Tarihe kaçınılmaz olan BİLİNÇ ışığı ile neyi aydınlatıyor? Görüyoruz. Finans-Kapital yeniden (Sivas Kongresi'nden, Cumhuriyet ilânından, Atatürk'ün ölümünden, 27 Mayıs'tan sonra olduğu gibi): en sınırgılı kurtlarını, tilkilerini, sırtlanlarını, çakallarını yabancı casus şebekeleriyle elele verip seferber etti. Hepsini birden Milletin vicdanına doğru şöyle uluyorlar:

«Olaylardan biz ders almalı ve Demokratik rejimin gerçek savunucuları bir araya gelmeliyiz ve onların rejimi yıkmak için kurma çabalarını gösterdikleri Geniş Cephenin karşısında, bu rejimi korumak için bir Geniş Cephe inşa etmeliyiz.» (Başyazı, YeniGazete, 24 Mayıs, 1969)

Finans-Kapitalistlerin «bu rejim»i nedir? Ortada. Bugünkü Türkiye'nin «BU rejim»i yürürlükte olan Anayasa düzenidir. Şu veya bu dolaylı yoldan, var olan Anayasa düzenini «değiştirmek» perdesi altında «YIKMAK» isteyenler kimlerdir? (Bayar-Demirel-İnönü) üçüzünü ka-

yıkcı döğüşüne kaldırıp, Türkiye'nin bütün ekonomi ve politika problemlerini Anayasayı yıkmakla sağlanırmış gibi göstermeğe çalışan Finans-Kapital uşakları. Demek yerli-yabancı emperyalistler tam Karagöz perdesindeki Yahudi gibi davranıyorlar. Hem Anayasaya vuruyorlar, hem de karşısındakilere: «Vurma bee!... Vurmaa! Ne vuruyorsun bee?» çığlığını koparıyorlar.

Karşularına dikilip Anayasayı maddesiyle, ruhuyla korumak azmini gösteren Türk Gençliğinin, Türk Ordusunun, Türk Adaletinin elele veriş, Finans-Kapital uşaklarına «Bu rejimi yıkmak» gibi geliyor. Anlaşıyor: Anayasa düzeni altında gizli başka düzen peşindedirler. Sanki içtikleri su ayrı gidiyormuşca, «Demokrasi» deyip oynadıkları horoz döğüşünü bile çok görmeye başladılar. DP, CHP, AP, YTP, MHP, BP ve ilh. ortaoyunlarını bırakıp ta başka hangi «GENİŞ Cephe inşa» edecekler?

Onlar içinde biraz Türk milletinden yana, Türkiye çalışan halkından yana olanların yeri, (GENÇLİK + ORDU + ADALET) kadrolarının geliştiği HALK CEPHESİ saflarıdır. Geri kalanlar için bir tek karşı cephe kaldı: CIA'nın Yunanistan'da başardığı, İtalya'da yıllardan beri bir türlü tutturamadığı Cunta cephesini, Türkiye gibi Londra Entelicansı'nın bir zamanlar sık sık «KUVVETLİ ALBAY» dediklerinin yarı polis, yarı jandarma, yarı lumpen «Ergenekon Arsenaları»ndan beklemek...

Ancak o zaman bütün bu Efendiler açıktan açığa tiksindikleri «Türk Silâhlarının Gölgesi» altından çıkıp, «Amerikan Silâhlarının Gölgesi» altına sığınabilirler.

Şiirimizin

büyük proleteleri

Erdal Öz

Ünlü Sovyet yazarı İlya Ehrenburg, anlarında, Nâzım Hikmet'ten söz ederken, onun şu sözlerini aktarır: «İzlanda diline çevrilmiş bir şiir kitabımı gönderdiler. Şasılacak sey. Oysa Türkiye'de şiirlerimi basmıyorlar. Hoş bassalar da, kendileri için şiirlerimi yazdıklarım nasıl olsa bunları okuyamazlar. Çünkü okuma yazma bilmiyorlar.» [1]

Nâzım Hikmet, şiirimizin en büyük sürgünü, bu sözleri, yurt dışında geçen özlem dolu günleri içinde, dünyanın bilmem kaç dilinde şiirleri çevrilip kitapları yayımlanırken, kendi dilinde, kendi ülkesinde şiirlerinin yasak olduğu günlerde söyler. Ben asıl şu sözü üzerinde durmak istiyorum: «Oysa Türkiye'de şiirlerimi basmıyorlar. Hoş bassalar da kendileri için şiirlerimi yazdıklarım nasıl olsa bunları okuyamazlar. Çünkü okuma yazma bilmiyorlar.» diyor bu büyük göçebe. Kimdir bu «kendileri için şiirlerini yazdıkları»? Bu sorunun karşılığını yine kendisi veriyor: «okuma yazma bilmeyenler.» Hiç de öyle uzmanlar için yazan bir şair olmak istemediğinin işte en açık kanıtı. Halk şiirimizi bir yana bırakacak olursak, Türk şiirinin tarihsel gelişimi içinde bu amaçla yazan bir başka şairimize daha raslayamayız. Özellikle zindanlarda geçen tutsaklık yılları içinde, çok sevdiği Türk halkını çok yakından tanımasını bilmiş, ona sevgiyle yaklaşmış, onu görmüş, onun soylu dilini, onun yerleşik geleneklerini, onun çocukça cesaretini, insanca korkusunu, yüceliğini kendi sanat gücüne kaynak edinmiş, ondan aldıklarıyla geliştirdiği şiirlerini yine onun okuyup anlamasını, sevmesini istemiştir. «Her ne sebepten olursa olsun... tembelliği bırakalım, ayıptır, dört elle kaleme sarılıp işimize, yazımıza devam edelim, sevgili Türk halkının bizden bugün bu şartlar içinde beklediği budur. Ona en güzel romanları, hikâyeleri ve şiirleri yazmak zorundayız.» [2] der zindan köşelerinde.

«Haydi şöyle elbirliğiyle bizim Türk edebiyatına haphishanelerimizden yarının en güzel eserlerini hazırlarsak burada geçen senelerimiz boşu boşuna geçmemiş olur.» [3] der.

«Memleketini ve memleketinin çalışan insanlarını sevmeyen insan, dünyayı ve dünyanın çalışan insanlarını sevmeyen ve dünyayı ve dünyanın çalışan insanlarını sevmeyen insan kendi memleketinin çalışan insanlarını sevmeyen. Sevmeyen insan da edebiyat, resim, mimarlık filân yapamaz. Bizim yüksek mi, derin mi bilmem, fakat halis edebiyat yapabilmemiz bu sevgiyi yüreğimizin başında duyabilmemizdir... Mühim ve edilmiş bir lâf etmedim, ama doğru bir lâf ettim ve doğru lâf orijinal lâftan daha değerlidir.» [4] der.

Zindanda geçen günleri içinde Kemal Tahir'e yazdığı mektuplardan alınan bu sözler onun biricik kaynağı ve biricik amacı Türk halkına karşı duyduğu büyük sorumluluk duygusunun belgeleridir. O, şiirimizin Türk halkı karşısında en büyük sorumlusudur. Bu büyük sorumluyu, şiirimizin en yüce doruğuna çıkararak da bu olsa gerektir. Halkına neyi nasıl vermek gerektiğini onun kadar bilenimiz pek çıkmamıştır sanıyorum. (Aziz Nesin için de düzyazı alanında buna yakın sözler söyleyebilirim.)

1960 devriminin getirdiği birtakım demokratik hak ve özgürlükler ortamında Nâzım Hikmet'in kitaplarının yeniden Türkçemizde yayımlandığı günleri düşünüyorum. Yıl 1965. İlhamî Soysal'ın Sovyetler Birliğine yaptığı geziden dönüşünde bir haftalık gazetede yayınladığı Nâzım Hikmet'le ilgili yazıların yayımlanması. Aynı Haftalık'ın her sayısında Nâzım Hikmet'ten bir şiir. [5]

Ve birden ilk büyük kitap, «KURTULUŞ SAVAŞI DESTANI» [6]. Birdenbire herkesin elinde onun kitabı, herkesin dilinde onun şiirleri. Ve ardına, önüne gelen yayıncının rasgele yayımlayıp piyasaya sürdüğü Nâzım Hikmet'ten kitaplar, kitaplar, kitaplar. Yayımlanan her kitabının

Türk okurlarınca kapılışı. Ve dergilerde, sanatçılarımızın Nâzım Hikmet hakkındaki ilk demecileri, eleştirmenlerimizin ilk çekingen yazıları. Bu yazılarda göze batan ortak bir özellik var: tedirginlik. Hele sanatçılarımız hiç de memnun değil gibiler Nâzım Hikmet'in birdenbire bunca okur bulmasına. Çünkü 1960 devriminden sonra sanatçının da bu topluma, bu halka aktaracağı bir sözü, bir demeci, bir mesajı olması gerektiği konusunda yarı bulanık bir sezgi belirmişti. Sanatçının kendi halkı ve dünya halkları karşısında bir sorumluluk duyması gerektiği konusunda bir sezgidir bu. Ama nasıl olur, sanatçı Türkiye'de en incelmis kişidir. O kadar incelmis ki, onun yazdıklarını anlayabilmek için uzman olmak gerekmektedir. Herkes uzman olamayacağına göre, bu pek incelmis, halkla, okurla bütün bağlarını koparmış, bu şiirleri ancak uzman olanlar anlayabilecektir. Bu uzmanlar da kimlerdir? Kimler olacak, yine şairlerdir. Yani yazarlar şairdir, onları okuyanlar yine şairdir. Bu koca topluluk içinde bir uzmanlar kadrosunun bulunmadığı artık şair. Ama bir devrim olmuştur. Yeniden bir çok sözler söylenebilir olmuştur yurdumuzda. Sanatçımızın da bir şeyler söylemesi gerektiği anlaşılmuştur. Ama nasıl söylenecektir bu sözler? O uzmanlaşmış kişiler, nasıl edeceklerdir de, bu devrimin getirdiği birtakım hak ve özgürlükler ortamında Türk halkına bir şeyleri söyleyebileceklerdir? Üstelik bu birşeyleri söylemek de şart olmuştur. Ve sonuç şu; uzun süren bir suskunluk. En kolay bu olmuştur. Çünkü her şeye yeniden başlamak gerekecektir. Erişilmiş bir uzmanlık ustalık da vardır. Yani bu ustalıktan, uzmanlık tan vaz mı geçilecek, yeniden sıralığa mı başlanacaktır? Ve yıl 1965. Nâzım Hikmet, yeniden ardı arkası kesilmeyen kitaplarıyla Türk okurunun elinde, dilindedir birdenbire. Türk okuru, kendi sesine, kendi şairine, kendi dilinin «söz sultanı» na kavuşmuştur artık.

Sonuç şu olmuştur: mesajı olan, demeci olan, bir diyeceği olanlar, Nâzım Hikmet'e benzemekten hiç de korkmadan, onun şiirini, kendi şiirlerine yeni ve sağlam bir başlangıç noktası, daha sağlam bir şiire varmak için bir atlama tahtası yaptılar, aydınlık, yalın ve halktan yana bir anlatıma dönme çabasına giriştiler. Bu yola dönmeyenler, eski uzman kadrolarında sıkışıp kaldılar. Direnerek yayınladıkları kitapları, yayınevlerinin, kitapevlerinin raflarında tozlandı, eskidi, öylece kaldı. Atı a'lamayan Üsküdar'ı geçemiyor artık. Bu 1965 yılı, Türk şiirinde Nâzım Hikmet'in açtığı bir büyük kapıdır. Bu kapıdan geçebilenler, yarının Türk şiirinin yapımcıları olmak yolundadırlar. Ne gariptir ki, bu yapımcıların, daha çok devrimci, militan bir güc ve inançla şiir yazan genç şairler olduğu görülüyor. Bu Ahmet Arif, şasılacak bir hızla doyumsuz şiirlerini kalabalıklara götürüyor. İsmet Özel, Atıol Behramoğlu, Özdemir İnce ve daha nice devrimci öğretileyle donanmış genç şairler bu aydınlık yolda korkusuzca yazıyorlar ve okunanlar da onlat oluyor.

Kafiyenin bu büyük ustası, faşizmin onu şiirleriyle birlikte yasakladığı yıllarda en büyük kötülüğü yine kafiyeden çekmiş gibidir. Yasaklandığı yıllarda, kafiyeleriyle akılda çok daha kalabilmiş, ağızdan ağıza, kulaktan kulağa, sessiz bir fırtına gibi dolaşması biraz da kafiyelerin gücünden olmuştur. Kötü ve yeteneksiz belleklerin ona yaptığı en büyük kötülük de bu kafiyeler yüzünden olmuştur. Onu yalnızca bir kafiye ustası olarak gören yeteneksiz bir yığın manzumeci, ona öykünen şiirler yazmışlar, kafiyelerin en ağır bastığı, en ilkel şiirleriyle onu çevrelerine yaymışlar, onun şiirlerini bütünleyen devrimci yaşamı ön plana geçememiş, belki de bilerek geçirilmemiştir.

Nâzım Hikmet'in şiirinin yalnızca kafiyeler anıtı olmadığını bilen, sezen daha yeteneklilerimiz ise, onun gibi sağlam bir dünya görüşüne sahip olmadıkları, yaşamlarıyla düşünceleri ve eylemlerini onun gibi sınıksız bir bütün haline getiremedikleri için onsuz bir Türk şiirinin içinde kalmışlar, onsuz bir yolda yürümüşler, sonunda kendilerini şiirin uzmanlar salonunda bulmuşlardır. Gün ışığı geçmeyen, insan sesi girmeyen dört yanı topluma, insana ve dünyaya sıkı sıkıya kapalı bir salon. 1965 yılı, bu salonun dışında, halkların daha içinde bir şiirin yeniden başlangıcı olmuştur.

Şiirimizin bu en büyük yapıcısı, bu en büyük emekçisi, bu en büyük sorumlusu, bu en büyük proleterleri, yılların çilesini çekmiş bu büyük Türk, devrim düşüncesiyle yaşamını ve şiirini birbirinden kopmaz biçimde bütünlemiş bu büyük sürgün, bu soylu marksist, bütün faşist baskılarına, çok uzun süren sürgün yıllarına, tutsak yıllarına rağmen, yeniden tarih içindeki yerine oturmuştur...

Yazımı onun şu sözleriyle bitirmek isterim: «Sosyalist şair olmak, yani memleketini ve halkını en çok seven, memleketinin ve halkının en mamur olmasını isteyen şair olmak neden kudur olsun ve bu neden dolayı Türklük suuruyla uygun düşmezmiş? Ah, bir kere, bir saniye olsun memleketimi, bir sosyalist şairin sevdiği gibi sevmesini, bir sosyalist şairdeki Türklük suuru gibi bir suura sahip olmasını öğrenebilseydiler. Bir sosyalist şairdeki memleket ve halkının sevgisi nasıl konkre, elle tutulur bir toprağa ve gözle görülür, sesle konuşulur insanlara ait bir sevgidir. Ama onlar bunu bilmezler. Halbuki, meselâ ben sosyalist şair, memleketimi ve halkımı, tıpkı karımı sevdiğim gibi etyle kemiğiyle seviyorum.» [7].

[1] İlya Ehrenburg'un Hâtıraları. S. 290.

[2] Nâzım Hikmet. Kemal Tahir'e Mahpushanedeki Mektuplar. s. 227.

[3] Aynı kitap. s. 153.

[4] Aynı kitap. s. 230.

[5] Yön Dergisi.

[6] Yön Yayını.

[7] Nâzım Hikmet. Kemal Tahir'e Mahpushanedeki Mektuplar. s. 229.

AYDINLIK
sosyalist dergi

8. sayı çıktı

Devrimciler el ele Milli Cephe'de ● H Kıvılcımlı, İşveren sosyalizmi - işçi sosyalizmi ● M. Erdost, Doğu Anadolu'da Hayvancılığın Feodal niteliği ● D. Kavukçuoğlu, Latin Amerika'da Devrimci Hareket ● G. Zileli, sosyalist harekette küçük burjuva etkenlere bir örnek.

ADRES: P.K. 100, Cebeci - Ankara.

DAĞITIM: Fuat Bute (İstanbul), Orhan Özışman (Ege bölgesi).

Burjuva partilerinin sosyal olayların kanunlarını hasır altı etmekle çıkarı vardır.

Sosyalist partiler ise ancak bilimin desteğiyle başarılı olurlar.

Bilimin desteğiyle reaksiyoner partilerin demagojik tutumlarını demaske edebilirler.

Herhangi bir sosyalist parti sosyalizmin bilimine sırt çevirdiğinde, sıradan bir seçim geçim partis haline dönüşmek ve diğer reaksiyoner partilerin demagojik tutumlarını izlemek zorunda kahr.

Geçen sayımızda yayınladığımız TİP Bakırköy ilçesindeki konuşmasından sonra Akşit, ertesi Pazar, Zeytinburnu ilçesinde de bir konferans vermek üzere davet edilmiştir.

Çoğunluğu işçi olan Parti mensuplarının izlediği konuşmasında Akşit, evvelâ, T. Ceza Kanununun 141 ve 142. maddelerinden, vaktiyle takibata uğramış sosyalistlere karşı, bazı yöneticilerin, hiçbir kanun ve gelenekte yeri olmayan, ek bir ceza daha uygulama gayretini içinde olduklarına değinmiş ve şöyle devam etmiştir: Onlar bu tutumlarıyla faşist kanunların bile gerisine düşmüşlerdir. Çünkü 141-142. maddelerde, bu maddelerden hüküm giyenlerin, bilâhare tecridi de gerekir, diye bir husus yoktur. Sonra bu kanunlar bugün de aynen yürürlükte. Ve sosyalizm yolunda eylem gösteren hepimiz için de, aynı takibat, her zaman için ihtimal dahilindedir. Siyasî irticaa, şirin görünmek için, bu kanunlarla takibata uğrayanlarımıza karşı, kuşkusuz, yeni yeni tecrit cezaları, icad edecek değilsiniz. Son tahlilde, ben de sizin, biraz daha yaşlı da olsa, bir arkadaşınızım. Bizlerin farkı, sadece çok daha ağır koşullarda ve o koşulların gereği, eyleme katılmış olmamızdır. Hepsi bu kadar.

Akşit, konuşmasına, genel olarak sahici bir sosyalist partiyi, burjuva partilerden ayırdeden özelliğe değinerek devam etmiş, burjuva partilerini kontrollerinde tutanların aynı zamanda, yeraltı, yerüstü zenginliklerine, tüm üretim araçlarına da sahip olduklarını, tüm iç ve dış ticaretlerinde bulunduklarını, hanların, apartmanların, taşıt araçlarının, basın - yayın araçlarının vb. hep onların ellerinde bulunduğuna işaret ettikten sonra, şöyle devam etmiştir: Bu durum, kendilerine kuşkusuz büyük avantajlar sağlamaktadır. Sahici bir sosyalist partinin saflarında yer alacak olan şehir ve köy proleterlerinin en büyük desteği en etkili silâhi ise bilimdir. Sosyal olayların kanunlarını bimus olan bilimdir. Şehir ve köy proleterleri giriştikleri hareketlerdeki haklılığın, bilim tarafından da doğrulandığını anlarsa, bir başka güç daha kazanırlar. Soruna daha rahatlıkla sarılıp, gerçekten bilinçlenmenin olanaklarını bulurlar. Proletaryanın partisini böylesine bir silâhtan, böylesine bir avantajdan yoksun bırakmak, proletaryayı burjuva partilerinin oyuncağı olarak, kaderine terk etmek demektir.

Burjuva partilerinin sosyal olayların kanunlarını hasır altı etmekle çıkarı vardır. Bitmez tükenmez demagojilerine bu yoldan elverişli bir ortam yaratmış olurlar.

Sosyalist partiler ise ancak bilimin desteğiyle başarılı olurlar. Bilimin desteğiyle reaksiyoner partilerin demagojik tutumlarını demaske edebilirler. Her hangi bir sosyalist parti sosyalizmin bilimine sırt çevirdiğinde, sıradan bir seçim geçim partis haline dönüşmek ve diğer reaksiyoner partilerin demagojik tutumlarını izlemek zorunda kahr.

Akşit daha sonra, sosyalist bir partiye mensup olmanın parti üyelerine yüklediği sorumluluklara değinerek özetle şöyle devam etmiştir:

Şu veya bu parti yöneticisini eleştirmekle iş bitmez. Rahatlıkla savunabileceğiniz yöneticiyi de bulup çıkarmak zorundasınız. Eleştiri ancak

olumlu bir gelişmeyi getirdiği oranda anlamlı ve yararlı olabilir. Örneğin, önümüzde seçimler var. Acaba hangi özellikleri olan Parti mensupları aday gösterilmelidir? Bir yığın talip içinden acaba hangisi bulunup çıkarılmalıdır?

Akşit, bu soruyu, şöylece cevaplandırmıştır: Farzedelim ki, seçim kanununda, Partiler Kanununda önemli bir değişme olmuştur. Ya da,

TİP'in sorumlu Kurulu, önemli bir karar almıştır: Bundan böyle millet vekili olmak o kişiye en küçük bir kişisel çıkar sağlamadığı gibi, tersine, büyük fedakârlıkları, büyük mahrumiyetleri gerektiren bir takım külfetler yükleyecektir. Böylesine bir değişiklik, liste başına sen geçeceksin, ben geçeceğim diye büyük çatışmalarla birbirine girmiş bulunan ve bu çatışmalara ideolojik bir renk vermeyi ihmal etmeyen, liste başı taliplerini - yorgan gitti kavga bitti - misâli etkileyecektir. Çoğunu koduysan bul artık. Kalanlar içinden hiç bir kişisel çıkar peşinde koşmayan idealist adayların çıkarılabilme olanağı çoğalacaktır kuşkusuz. İşte sizler, sanki böylesine bir değişiklik olmuşcasına, en güvenilir, en fedakâr idealist adaylarınızı bulup çıkarmaktan ya da çıkaramamaktan sorumlusunuz

Akşit, üyelerin isteği üzerine millî demokratik devrim sorununa da şöyle bir girişle geçmiştir: Proletarya öncülüğünde olmadı için, Mustafa Kemal önderliğinde yapılan İstiklâl Savaşımıza -tu kaka- diyenler var. Eğer böyle bir savaş verilmemiş olsaydı burada belki de İngilizce konuşmak zorunda kalacaktık. Ve İlçe Merkezinin bayrak direğinde ayıldızlı bayrak yerine, bir İngiliz bayrağı çekmek zorunda kalacaktık. İstiklâl Mücadelesinde en çok kan döken şehir ve köy proleterlerimiz olmuştur. En büyük emperyalist devletler neye uğradıklarını şaşarak dize gelmişlerdir. Her şeyden önce düşman silâhlarına karşı göğüs geren Atalarımıza saygılı olmamız gerekir. Sosyalist olmak her şeyden önce vatansever olmayı gerektirir. Proletaryanın öncülüğünde olmadı diye dökülen kanların boşa gittiğini öne sürmek vatanseverlikle kabili telif bir tutum değildir. Proletaryanın öncülüğünde olmamıştır, ama onlar bize emperyalistlerden arınmış bir ülke bırakmışlardır. Oysa bizlerin henüz ne bırakacağı karandır. Ve sosyalist (!) yöneticilerimiz de emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin boyunduruğunda, nasırlı ellere dengeli bir rol araştırmakla meşguldürler. Onlar proletaryanın öncülüğünde millî bağum-

TİP'te eğitim

Konuşucu Şevki Akşit

sızlığımızın gerçekleşmesi yolunda kullarını bile kıpırdatmamakta, tersine bu yolda eylem gösteren, devrimci kuruluşları, karşılarına almaktadırlar. Proletaryanın millî bağımsızlık sorununda öncülüğü ele alması, millîi güçbirliğinin gerçekleşmesi yolunda eylem göstermesiyle mümkün değildir. Sosyalist Parti dışındaki reaksiyoner partiler emperyalist boyundurukta iktidarda olmayı kabullenebilirler. Oysa sosyalist bir parti için iktidarda olmak öncelikle tam bağımsızlığı gerektirir.

Millî Demokratik Devrim'in öngördüğü, bir diğer önemli husus da, milletimizin büyük çoğunluğunu kapsayan şehir ve köy proleterlerine gerekli özgürlük ortamının yaratılmasıdır. Burada ilk akla gelen nüfusumuzun çoğunluğunu teşkil eden köylünün, ağaların, beylerin tahakkümünden kurtarılmasıdır. Toprak reformunun gerçekleştirilmesiyle bu büyük kitle sahici vatandaş olma hakkına kavuşmuş olacaktır.

Yine Millî Demokratik Devrimin öngördüğü bir diğer önemli husus da politik eylem göstermeyi, iktidar için mücadele etmeyi pratikte imtiyazlı küçük bir azınlığın tekelinde tutan ve emekçi yığınların bilinçlenmesine set çeken anti demokratik kanunların kaldırılmasıdır

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır * Eskiz ve program hazırlanır
Objektif tavsiyelerde bulunulur * Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı, Cad. no: 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

(Basın 60669) 153

TÜRK SOLU : Haftalık Gazete ● Sahibi : Şerif Tekben ● Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü : Bora Gözen ● İdare Yeri, Yazışma ve Abone
Adresi : Babıâli Cad. No. 29 İstanbul, Telefon : 27 39 61 ● Ankara
Temsilciliği : Ahmet Say ● Dizgi, Baskı : Son Saat Matbaası ●

İstanbul Dağıtım : Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel: 27 89 49
● Anadolu Dağıtım : GA - ME - DA ● Yıllık Abonesi : Yurt İçi
40 TL., Avrupa uçak : 80 TL., Amerika uçak : 170 TL. ●
İlan : Santimi 20 TL., Yayın İlanları yüzde elli (% 50) indirimlidir.